

Naročnina: ena mesečno 25 Din, za
izposojništvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon številke
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.
Celje: Kocenova ul. 2. Telefon številke 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispravnostni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Šte. zavodi: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.160; Wlen
Nr. 105.241.

Ljubljana, 28. februarja.
Zanimivo je ugotoviti, da vlada v
Nemčiji, kjer je sicer smisel za red in
smoteno organizacijo v največji meri
razvit, v strankarskem in političnem
življenju razbitost in nesolidnost, kakršne
ne pozna nobena druga velika
država. Eden izmed glavnih vzrokov
tega razsula je nedvomno volilni red, ki
s svojo skrajno demokratičnostjo na-
ravostno favorizira ustvaritev nebroja
strank, stranic in frakcij. Spričo takih
razmer je seveda skrajno težavna se-
stava močne parlamentarne vlade, na-
ravnost nemogoča pa je homogenost vla-
da, ki bi mogla izvajati svoj celotni po-
litični program.

Nobena stranka v Nemčiji nima sama
zase večine. Niti koalicija kolikor koli-
koro sorodnih strank ne bi imela zadostne
opore v Reichstagu. Nemogoča je desni-
čarska koalicija, ki bi vladala s parla-
mentom, nemogoča tudi levičarska zveza.
Nemčija je potemtakem prisiljena
sprejeti vlado široke koalicije dokaj he-
terogenih strank. Seveda je obstoj take
vlade mogoč le, če vsaka stranka
žrtvuje na oltar skupnosti mnogo svo-
je individualnosti in se odreče celo iz-
vedbi onih strankinih idealov, ki so ji
najmilejši. Kompromis mora biti temelj
koaličijske vlade.

V prejšnjem Reichstagu je bilo še
možno vladati brez socijalne demokra-
cije. To je kancelar dr. Marx, prelo-
mivši svojo politično preteklost, tudi res
izjavil s tem, da je ustvaril koalicijo
srednjih strank z nemško-nacionalno
rekacijo. Lanske majske volitve pa so
prinesle tako ojačenje socijalne demokra-
cije in znatno oslabiljenje v meščanski
vladi koaliranih strank, da je ne-
mogoče vladati brez socijalistov, še
manj pa proti njim. Logično je tedaj, da
je državni predsednik Hindenburg po-
veril po volitvah setavo vlade socijal-
nemu demokratu Müllerju.

Priznati se mora socijalni demokra-
ciji, da se je izkazala precizna na višini
nove naloge, ki ji je pripadla. Ves čas
je kazala pripravljenost k potrebnemu
kompromisu in dovolj samozatajevanja,
ki spričo demagoške komunistične
tekme med delavskimi vojskami mno-
žicami ni bila baš lahka. Veliko držav-
niškega umevanja kaže tudi nemška de-
mokratična stranka, ki je itak ves čas
nemške povojne zgodovine predstavlja-
la višje oziroma državne blagor svojim
strankarskim interesom.

Te hvale pa ne zaslužijo srednje
stranke, ki prihajajo v poštev za sestavo
»velike koalicije«, zlasti ne katoliški
centrum in nemška ljudska stranka,
saj je celo bavarska ljudska stranka
uvedenejša, čeprav stoji pod vplivom
posebnega stališča Bavarske napram
ustroju nemške republike.

Centrum in ljudska stranka, ki se
vedno kaj rada predstavljata kot ste-
bra države, delata s svojimi pretrajanimi,
strankarskimi zahtevami in medseboj-
no borbo največje težave ministrskemu
predsedniku Müllerju, ki se že mesece
zaman trudi, da bi postavil veliko koali-
cijo na soliden, zanesljiv temelj.

Dolgotrajna, brezplodna pogajanja so
končno začela utrujati javno mnenje, ki
uvideva, da rabi Nemčija danes bolj ko
kdaj močno vlado. Pojavljati so se za-
čele že napovedi ukinitve parlamen-
tarizma in uvedbe diktature. Nemški
fašizem, ki je prišel že močno iz mode,
je jel dvigati glavo v upu, da se bliža
njegova ura. Da je položaj dokaj resen,
izhaja iz dejstva, da je sam državni kan-
celar smatral za potrebno vstati v ber-
linski »Morgenpost« proti diktatorinim
načrtom in opozoriti narod na fašistič-
ne avanture.

Vendar je malo verjetno, da bi prišlo
do izvedbe teh načrtov. Trdno je prič-
akovati, da se bodo stranke v zadnjem
trenutku iztrežile in ne izzivale še na-
dalje dogodkov, ki bi jih utegnili pome-
sti z njimi samimi. Piščoč o nemški kri-
zi, pravi pariški »Temps«: »Če bi prišel
v Nemčiji na površje absolutistični re-
žim, bi ves svet manifestiral svoje ne-
zaupanje napram Nemčiji. O tem ne
more biti najmanjšega dvoma: uvedba
kakršnekoli fašistične in protidemokra-
tične oblasti v Nemčiji bi tvorila uvod
k restauraciji monarhije v prilog Ho-
henzollerncev. Končno bi bilo z repu-
blikansko politiko doma in s sleherni
politiko sprave in sporazuma na ven.
Vse, kar se je poskušalo in ustvarilo po
locarnskih pogodbah in po vstopu Nem-
čije v Društvo narodov, bi neizbežno
potonilo v taki avanturi.«

Gotovo bi imelo uresničenje fašistič-
nih načrtov nedogledne posledice, ki bi
bile usodnejše v prvi vrsti za Nemčijo
samo. Baš ta okolnost pa bo morda
odprla sprtnim strankam še pravočasno
oč.

Stalinov položaj omanj

Moskva, 28. februarja. d. Zaradi izredno
težkih gospodarskih razmer, se je Stalinov
položaj zelo poslabšal. Buharin, Rikov in
Tomski so prišli z doslej nemogočo drzno-
stjo rovariti proti »nevoji politiki in že na-
ravostno zahtevajo odločitve Stalina. Pred-
lagali so že tudi političnemu biroju in pre-
sedstvu izvršnega sovjeta posebno resolucijo v
sličnem smislu. Baje razpolagajo v predse-
stvu s potrebno večino za sprejem tega pre-
dloga.

Delo na občem državljskem zakoniku

Večina poglavij je že izgotovljena - Odločitev o zakon- skem pravu bo prepuščena zakonodajnemu svetu

Beograd, 28. febr. r. Zakonodajna ko-
misija pri ministrstvu pravde izdeluje
intenzivno novi državljanski zakonik
za vso državo. Ker je ta zakonik zelo
obširen ter obsega mnogo gradiva in
je treba rešiti mnoge zapletene proble-
me, se je delo razdelilo na več sekcij.
Doselej je komisija izdelala poglavja o
obligacijskem, varuškem, stvarnem in
zastavnem pravu. Preostaja še, da se

dovrši delo o rodbinskem in zakonskem
pravu in o splošnem oddelku državljan-
skega zakona. Pri izdelavi zakonskega
(bračnega) prava so se pojavila v ko-
misiji deljena mnenja ter ni pričakovati,
da bi se doseglo soglasje. Zato obstoji
namera, da se končna beseda o osnov-
nih načelih zakonskega prava prepusti
vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Ljapčev o pogajanjih z Jugoslavijo

S potekom pirotke konference je bolgarski ministrski pred-
sednik zadovoljen - Pripravljen je pristati tudi na razširjenje
njenege delokroga

Pirot, 28. febr. p. Jugoslovensko -
bolgarska mešana komisija je danes
nadaljevala svoje delo. Bolgarski dele-
gat Karadžiov, ki je predvčerajšnjim
odpotoval v Sofijo po nove instrukcije,
se je danes vrnil. Komisija je zasedala
ves dan, vendar pa o razpravah ni bil
izdan komunike. Posamezni člani so
izjavili novinarjem, da je komisija na-
daljevala načelno razpravo o vpraša-
njih, ki spadajo v njen delokrog. Šele
jutri bo začela obravnavati konkretna
vprašanja, ki so v zvezi z obmejnimi
prometom in ki jih mora rešiti. Zaseda-
nje komisije bo trajalo še kakšna dva
tedna. Tako pri bolgarski kakor pri na-
ši delegaciji vlada zelo optimistično
razpoloženje in na obeh straneh izra-
žajo svoje prepričanje, da bo komisija
dokončala svoje delo s popolnim uspe-
hom.

Sofija, 28. febr. č. Ministrski pred-
sednik Ljapčev je izjavil sinoči novi-
narjem, da se delo mešane komisije v
Pirotu dobro razvija. Na vprašanje ne-
kega novinarja, ali je točna trditev beo-
grajskih listov, da je jugoslovenska
delegacija v Pirotu predlagala razšir-
jenje nalog konference, je Ljapčev od-
govoril:

»Toliko bolje, mi ne bežimo pred
tem. Čim več dela se bo izvršilo, tem
bolje bo.«

Beograd, 28. febr. p. Glasom poročil
iz Sofije je ministrski predsednik
Ljapčev po sinočnji seji vlade izjavil
novinarjem, da je s potekom konfere-
nce v Pirotu zelo zadovoljen in da pri-
čakuje, da bo ta konferenca končala s
popolnim uspehom. Nadalje je izjavil,
da so pogajanja za prijateljski pakt s
Turčijo že končana ter bo pogodba v
prihodnjih dneh parafrana.

V aprilu bo razpravaproti Puniši Račicu

Zadnje priprave - Razprava se bo vršila pred rednim sodi-
ščem in bo trajala dva dni

Beograd, 28. febr. č. Sodna razprava
proti Puniši Račicu in tovarišema bo
koncem aprila ali početkom maja pred
senatom beograjskega sodišča prve
stopnje. Ker je njihovo dejanje označe-
no za navaden umor, Račicu in njegova
tovariša ne pridejo pred Državno so-
dišče za zaščito države.

Beograjsko sodišče je poslalo vsem

sodiščem v državi, v katerih področju
se nahajajo priče, zahtevo, naj vse pri-
če še enkrat zaslišijo, da jim ne bo tre-
ba hoditi na glavno razpravo v Beo-
grad. Na glavni razpravi bodo zasli-
šane samo priče, ki bivaajo v Beogradu.
Tako se bo pospešilo sodno postopanje
in skrajšala glavna razprava, ki bo ra-
di tega trajala najbrž samo dva dni.

Predpisi o rentnem davku bodo omiljeni

Leop uspeh včerajšnje ankete v finančnem ministrstvu - Za-
stopnik vlade je priznal umestnost oritobž in obljubil popravilo
in izboljšanje

Beograd, 28. febr. p. Pod predsedstvom
državnega podtinka in finančnem minist-
stvu Dušana Letice se je pričela danes do-
poldne v prostorih finančnega ministrstva
konferenca strokovnikov iz vse države o
modifikaciji rentnega davka. Konferenca,
ki jo je otvoril z daljšim nagovorom gosp.
Dušan Letica, je trajala predpoldne in do-
poldne. Zvečer je bil izdan o njenem po-
teku naslednji službeni komunike:

»Vsi govorniki so izrazili željo, naj bi se
hranilne vloge in obresti za inozemski ka-
pital docela osvobodile davka na rente. Če
pa že to ne bi bilo mogoče, so izrazili željo,
naj bi se davčna stopnja reducirala na
čim nižjo mero, ker smatrajo, da bo ta
davek, če bo ostal v sedanjih višini, vplival
kvarno na zbiranje hranilnih vlog in na
potrebno gospodarstvu tako nujno po-
trebnega inozemskega kapitala. Zelo so kri-
tizirali odredbe zakona o neposrednih davi-
kih, s katerim so oproščene davka na rente
hranilne vloge pri Poštni hranilnici in
pri zadrugah. Zahtevali so, naj se hranilne
vloge glede davčnih bremen enako tretira-
jo pri vseh denarnih zavodih.

Tašnik ljubljanske zbornice TOI dr. Pret-
nar je zlasti opozoril na regulativne hra-
nilnice, ki ne delajo za dobiček, marveč
zbirajo hranilne vloge in jih dajejo po niz-
ki obrestni meri na razpolago gospodarskim
krogom. Zato zahteva, da se regulativne
hranilnice izenosti glede davka na hra-
nilne vloge z zadrugami. Svojo zahtevo je
govornik argumentiral s stališčem, ki za
zavzemajo o tem vprašanju druge države,
kjer je na to vrsto dohodka le malo davi-
kov ali pa je sploh dohodek oproščen.

Predstavniki denarnih zavodov so za-
htevali, da se davek na rente, ki se pla-
čuje od obresti tujega kapitala, smatra za
reziški izdatok. Predstavniki industrije so
zahtevali, naj se oproste rentnega davka
vsi fond socialnega značaja, ki jih osnu-
jejo industrijska podjetja za svoje name-
ščence. Razen tega so zahtevali, da se e-
de višine davčne mere vsa industrijska
podjetja, delniške družbe itd. izenačijo s
hranilnicami, tako da bo davčna mera ena-
ka za vse družbe, ki so obvezane k lav-
nemu položaju računov. Po sedanjem za-
konu podležejo samouprav. dokladam tu-
di obresti n. tui kapital. Izražena je bila
želja, da se radi nužne potrebe po tujem
kapitalu zakonskim potom zabrani pobija-
nje samoupravnih doklad na dohodek teza
kapitala. G. Vladimir Pušenik je zahteval,
da se vse hranilne vloge pri denarnih za-
vodih oproste davka.

Državni podtink Letica je nato odgo-
varjal na izvajanja posameznih govornikov
in opozarjal na to, da je treba pri obravnavi
tega davka postopati zelo previdno. Neka-
teri tuji zakoni sicer normirajo oprostitve
hranilnih vlog od rentnega davka, vendar
pa ta dohodek v oraks ni oproščen davč-

nihi bremen, ker je podvržen davku v dru-
gih oblikah, n. dr. dohodnini, ki je pa naš
zakon ne pozna. Osnovno načelo našega
zakona je, da je zerajen na sistemu ob-
jektivnih davkov. Nemogoče je, oprostiti
vsakega davka dohodka, ki znaša 15% v
državi okrog 500 milijonov Din. Po našem
davčnem sistemu je davek na to vrsto do-
hodka docela uravničen. Druzo vprašanje
je višina davčne stopnje. Priznati je tre-
ba, da naš zakon glede davčne stopnje ni
dovolj v podrobnosti izdelan in so zato
uegovori proti niemu deloma uravničeni. Na
pristoinem mestu se bo o tem še razprava-
ljalo. Tako zadruge, kakor poštna hranil-
nica imajo med drugim nalogo, zbirati naj-
manjši vloge iz najširših slojev naroda, to
je iz qnih krogov, kjer je treba šteditno
naobli prodacirati. Enake cilje da imajo
tudi regulativne hranilnice in se za nie ne
bi smele delati izjeme. Da se našemu go-
sposdarstvu zasigura dotok inozemskega
kapitala, je potrebna redukcija sedanje
davčne stopnje, ki znaša 15% vendar pa
se ne sme tui kapital v nobenem primeru
favorizirati bolj, kakor domači vlagatelji.
ki dajejo našemu gospodarstvu prav tako
ozromne kapitala na razpolago. Na vsak
način je potrebno sedanjo davčno stopnjo
15% pustiti za gotove primere, ki imajo
obeležje oduševstva, ki za je treba pobiti
tudi s primerno davčno politiko.

Govorec o komunalnih posojilih v ino-
zemstvu, ki niso oproščena davka s posebn-
nim zakonom, je izrazil z. Letica mnenje,
da bi bilo treba tudi te vrste posojila gle-
de n. njihov značaj in namen oprostiti
davka, ne glede na to, ali se nalamejo tak-
ka posojila posredno ali neposredno. Do-
cela pa sozlaša z zahtevo, da je treba zni-
žati odnosno v evotvih primerih preočiti
samoupravne doklade.

Končno je z. Letica odgovarjal še na
oritobže glede napačnega tolmačenja zaka-
na ter obljubil, da bo finančno ministrstvo
ukrenilo vse, da se bo davčni zakon po-
vsod izvajal pravilno. Istočasno je sporo-
čil, da bo finančno ministrstvo v najkraj-
šem času izdelalo zakonski načrt, ki bo za-
konskim potom normiral uravničene zahte-
ve in želje, izražene na današnji konfe-
renci.

»Riječ« kot tedenska revija

Zagreb, 28. februarja. č. Listi objavljajo
sporničlo uredništva in uprave »Riječ«, da
bo »Riječ« začela ponovno izhajati 9. mar-
ca, kot tedenska neodvisna revija. Lastnika
izdajatelja in urednika sta novinarja Ante
Kovač in Stevan Stojanović. List bo prin-
šal članke o vprašanjih iz političnega, go-
sposdarskega, socialnega in kulturnega živ-
ljenja. Tiskal se bo v cirilici in latinici.

Nečuvana korupcija med slovaškimi klerikalci

Poslanec dr. Juriga obtožuje mons. Hlinko sprejemanja pod-
kupnin iz Madžarske in prodaje mandatov - Mons. Hlinka je
baje poneverjal denar tudj katoliškim društvom - Dr. Juriga
jamči za resničnost obdolžitve

Bratislava, 28. februarja, g. V jutriš-
nji številki »Slovenskih Ludovih Novin«
objavlja slovaški klerikalni poslanec
dr. Juriga obširno izjavo, v kateri pravi,
da je bil po krivici izključen iz stran-
ke. Dr. Juriga težko obdolžuje mons.
Hlinko ter pravi med drugim, da je
Hlinka dobil od madžarske vlade vred-
nostnih papirjev v znesku dveh milio-
nov KČ, dalje je prejel od madžarskega
klara posojilo od dveh milijonov KČ, ki
ga pa ni vrnil. Dr. Juriga pravi, da je
Hlinka izdal in prodal slovaški narod.
Poslanec dr. Poljak je moral plačati
Hlinki za svoj mandat pol milijona KČ.

V Ameriki je Hlinka zbiral za slovaški
narod denar, o katerem pa do sedaj še
ni položil računa. Oškodoval je kato-
liška društva. Tako je med drugim pro-
dal za 600.000 KČ tiskarno in stroje ka-
toliškega društva »Adalbert« ter si pri-
držal polovico tega zneska. Kot plačilo
za svoj vstop v vlado je dobil za svojo
banko 10 milijonov KČ ter je prisilil če-
škoslovaško vlado, da mu je proti za-
konu priznala neveljavne vrednostne
papirje v znesku 2 milijonov KČ. Dok-
tor Juriga izjavlja, da jamči za svoje
trditve s svojo častjo, svojo svobodo
in imetjem ter s svojim življenjem.

Poskus komunističnega prevrata na Madžarskem

Madžarski komunisti so že nekaj mesecev pripravljali prevrat
Številne aretacije

Budimpešta, 28. februarja s. Budimpe-
štanska policija je danes aretirala 65 oseb,
ki so hotele po nalogu iz Moskve povzroči-
ti na Madžarskem komunistični prevrat.
Voditelji te akcije so Ellenbogen, Rosza in
Sedes. Aretiranci so imeli na razpolago tu-
di tajno brezlično sprejemno in oddajno
postajo s kratkimi valovi. Listi poročajo, da
sega novo odkrita komunistična zarota že
več mesecev nazaj. Že več tednov so se
razdeljevali med mladinskih delavci ko-

munistični letaki. Zarotniška organizacija
ja je tiskala tudi list »Mladí proletarec«.
Pri hišni preiskavi je dobila policija pisane
stroje in razmoževalne aparate zarot-
nikov. Zapičena je veliko količino letakov
Od aretiranih 65 oseb je bilo 9 izpuščenih.
Ostali so bili pridržani na policiji. Ellenbo-
gen in trije drugi voditelji so po nalogu iz
Moskve potovali preko Berlina v Budimpe-
što.

Objava tajne francosko-belgijske pogodbe

Urednik nizozemskega lista vstraja na pristnosti objavljenih
dokumentov - Nizozemske vlade objava ni presenetila, zato
se ne zadovoljuje z enostavnim demantijem

Haag, 28. febr. s. V razgovoru, ki ga
je imel zastopnik lista »Haager Cour-
ant« z glavnim urednikom »Utrechtsch
Dadblad« dr. Ritterjem o vprašanju
pristnosti objavljenih dokumentov, je
izjavil dr. Ritter, da izvirajo dokumenti
iz docela nesumljivega vira. Objavljeno
besedilo je protokol seje vojaških
strokovnjakov, ki se je vršila v Bruslju;
napisano je na papirju belgijske države
ter ima podpise udeležencev konfere-
nce ter pečate, kakor so običajni pri bel-
gijskih ministrstvih. Kar se tiče bese-

dila francosko-belgijskega pakta, izha-
ja takisto iz protokola o konferenci.
Vprašanje, dali je dr. Ritter pred ob-
javo predložil dokumente nizozemske-
mu znanjenu ministrstvu, je dr. Ritter
zanikal, vendar pa je dodal, da objava
znanjega ministrstva ni presenetila.

Amsterdam, 28. febr. (be.) Kakor
poročajo, smatra nizozemska vlada bel-
giške in francoske demantije glede raz-
kritij lista »Utrechter Tagblatt« za ne-
zadostne in bo zahtevala nadaljna po-
jasnila.

Centrum odločno proti veliki koaliciji

Prizadevanja nemške ljudske stranke za sporazum - Centrum
ne odobrava stališča ljudske stranke, ki odklanja vsako zviša-
nje davkov

Berlin, 28. februarja. Voditelja nem-
ške ljudske stranke minister dr. Strese-
mann in Scholz sta posetila državne
kancelarja Müllerja in mu izročila avten-
tično besedilo sklepov seje centralnega
odбора nemške ljudske stranke. Na tem-
elju teh sklepov ima parlamentarni
klub nemške ljudske stranke proste ro-
ke za vstop v veliko koalicijo samo še
do konca pariških reparacijskih poga-
janj. To pa le s pogojem, da v držav-
nem zboru ne bo predlagano nikako po-
višanje davkov. Državni kancelar dok-
tor Müller je nato stopil v stik z vodi-

telji centrauma prelatom Kaasom in po-
slancem Stegerwaldom, jima sporočil
sklepe nemške ljudske stranke ter pred-
lagal, da se sestanejo vsi voditelji za
veliko koalicijo v poštev prihajajočih
strank, kjer bi padla končna odločitev.
Vodstvo centrauma je odbilo ta predlog,
ker smatra nadaljnje sodelovanje z
nemško ljudsko stranko zaradi njenega
stališča napram zvišanju davkov po-
seben nemogoče. S tem so propadli za-
enkrat vsi izgledi za osnovevanje velike
koalicije v državni in pruski deželni
vladi.

Predsednik Masaryk obolet

Praga, 28. februarja h. Nekaj listov je
danes objavilo vest, da je predsednik Ma-
saryk pred dnevi lahko obolet na prehlajenju.
Po informacijah iz predsedniške kabinete
pisarne bolezni ni nevarna.

Pogajanja med Sofijo in Vatikanom

London, 28. februarja r. Iz Sofije poroča-
jo, da je Bolgarska predlagala Vatikanu iz-
redno ugoden konkordat, da bi dosegla pri-
stanek Sv. stolice na poroko italijanske
princeze Giovanne s kraljem Borisom. Če-
prav sta bolgarska in italijanska vlada zelo
naklonjeni tej poroki, so se verske težkoče
zdele nepremostljive. Bivši vojni minister
Vlko, ki je bil imenovan za bolgarskega
poslanika v Rimu, je dobil zato nalog, naj
odstrani te težkoče. Pričakuje se, da se bo
papež zadovoljil s čisto formalnim prote-
stom brez izključitve iz cerkve.

Seja češkoslovaške zbornice

Praga, 28. februarja. h. Danes je zasedala
poslanska zbornica in rešila nekaj manjših
predlogov, med njimi dodatni protokol k tr-
govski pogodbi s Francijo ter protokol o
obmejni regulaciji s Poljsko. 18. marca bo
otvorjeno splošnozakonsko zasedanje zbornice.
Senat bo imel prvo sejo 5. marca.

Japonske težave s komunisti

Tokio, 28. febr. (lo.) V odgovoru na inter-
peloje v japonski zbornici glede komunistične
propagande je izjavil ministrski predsednik Ta-
naka, da je japonska vlada že večkrat opo-
zila sovetsko Rusijo na uničujoče akcije komu-
nistične internacionalne. Neki poslanec opozicije
je zahteval, naj podvzame japonska vlada ener-
gične korake proti kršenju ruskojaponskega do-
govora s strani Rusije.

Nemški dolg že določen

Pariz, 28. febr. V krogih nevtralnih mo-
ralcev poteka reparacijskih pogajanj se
razširjajo govorice, da je med posameznimi
grupami finančnih strokovnjakov v na-
čelu že dosežen sporazum o višini nemških
reparacijskih plačil. Dolžni znesek bi bil
reduciran na 30 milijonov zlatih mark,
plačilnih tekom 35 let.

Sestava nove italijanske zbornice

Rim, 28. febr. s. Od 400 poslancev nove-
ga parlamenta jih pripada poljedelski zve-
zi 46, sindikatu poljedelskih delavcev 27,
industrijski zvezi 31, sindikatu industrijs-
kih delavcev 26, trgovski zvezi 16, sindi-
katu trgovskih nastavljenecv 10, trgovski
zvezi 16, zvezi ladjedelnic in zrakoplovstva
10, zvezi mornarjev 11, transportu in paro-
plovbi po rekah 12, sindikatu transportnih
delavcev 9, zvezi bankarjev 10, sindikatu
bančnih nastavljenecv 12, obrtnikom, pro-
metnikom in novinarjem 82, univerzitetnim
profesorjem 15, zastopnikom akademij 2,
zastopnikom instituta lepih umetnosti 2,
kolonialnemu institutu 1, zastopnikom drž-
avnih nameščencev 8, ljudskošolskim uč-
iteljem 4, gimnazijskim profesorjem 5, raz-
nih institutom in komitejem po 1, zvezi
vojnih invalidov 14, zvezi vojnih udele-
žencev 40 in nacionalno katoliškemu cen-
trumu 4 poslance.

Odnosaji med Poljsko in Gdanskom

Gdansk, 28. febr. Včeraj je prisel v brzo-
vnikom v Gdansk poljski ministrski predsednik
Bartel in oficijelno posetil gdanski senat. To je
prvi oficijelni obisk predstavstva poljske vlade
odkar obstoji samostojna država Gdansk. V do-
bro informiranih krogih naglašajo, da je ta obisk
dokaz izdatnega izboljšanja odnosov med Pol-
sko in Gdanskom.

Vesti o povratku grškega kralja Jurija

Po londonskih informacijah so netočne vesti o pomirjenju med Venizelosom in kraljem Jurijem — Venizelosovi uspehi v notranji in zunanji politiki

London, 28. februarja. 6. Diplomatski dopisnik lista »Daily Mail« opisuje v daljšem članku sedanji režim na Grškem in Venizelosovo osebnost. V zadnjem času se v Evropi govori, da bi moglo priti na Grškem do velikega preokreta. Iz krogov, ki imajo stika s francosko diplomacijo, se trdi, da se je Venizelos pomiril s grškim kraljem Jurijem, ki bi se imel v kratkem vrniti na Grško. Poročevalec »Daily Mail« pa zagotavlja, da so te govorice neosnovane, ker vztraja Venizelos neomajno na svojem republikanskem stališču in je dokler bo Venizelos živ, izključena možnost, da bi se kralj Jurij vrnil na Grško. Grški monarhisti so se pri zadnjih volitvah sicer odkrito zavzemali za vzpostavitev monarhije, vendar pa so sedaj izpremenili svojo taktiko. V svoji ostri borbi proti Venizelosu nič

več ne omenjajo povratka monarhije.

Zatem opisuje »Daily Mail« Venizelosovo delovanje v mednarodni politiki ter trdi, da dela Venizelos po podpisu prijateljskega pakta s Italijo vztrajno na zaključitvi sličnih pogodb tudi z drugimi državami. Pri tem je imel že lepe uspehe, ker bo že te dni podpisan grško-jugoslovenski prijateljski pakt ter bo Venizelos v kratkem podpisal tudi pogodbi o prijateljstvu s Turčijo in Bolgarsko. Venizelos je končno stopil tudi v zvezo z nekaterimi angleškimi in ameriški podjetji za izvedbo velikih melioracijskih del, zlasti za dovajanje vode v Tracijo. Venizelos danes v Grčiji vse ceni in upa, njegova osebna zasluga je, da je postal republikanski režim splošno popularen.

Ustanovitev sv. sinoda v Albaniji

Sinod albanske pravoslavne cerkve je prisegel zvestobo kralju Kralj Zogu poudarja svobodoljubnost Albancev — Vlada bo spoštovala vse veroizpovedi albanskega naroda

Tirana, 28. februarja. 6. Albanski tiskovni urad poroča, da je bil albanski sv. sinod zaprežen pred kraljem Zogu. Po zapreženi je imel kralj Zogu nagovor na člane sv. sinoda, v katerem je izrazil veliko zadovoljstvo nad ustanovitvijo neodvisne cerkve ter povdarjal, kako so Albanci ponosni na svojo neodvisnost. Kralj je dodal, da so Albanci iz ljubezni do neodvisnosti prelivali svojo kri za svobodo prijateljskih narodov in da ne more biti svobodnih Albancev, ne da bi bili za popolno svo-

bodo. Kralj Zogu je svoj govor končal z besedami:

»Pri naših naporih za doseg svobode so svečeniški zelo aktivno sodelovali. Samo s pomočjo vere bomo mogli ustanoviti pravo državo. Ves svet bo vedel, da se Albanci, ki znajo spoštovati tujo neodvisnost, nečisto pokoriti nobeni sili, ki bi bila naperjena proti njihovi neodvisnosti. Moja vlada je brez oficijelne religije, toda spoštovala bo vse religije, ki jih izpoveduje moj narod.«

Odvetniška konferenca v Beogradu

Beograd, 28. febr. r. Akcijski odbor advokatov je imel te dni konferenco, ki so se udeležili predsednik odvetniške zbornice v Novem Sadu dr. Steva Adamović, predsednik Obrad Blaziovič, častni predsednik Dobra Petković, prvi podpredsednik advokatskega združenja Ljubomir Stefanović, predsednik društva hrvatskih odvetnikov dr. Ivo Politeo, podpredsednik odvetniške zbornice v Ljubljani dr. Janko Zirovnik ter advokat dr. Rinaldo Čulić. Aca Pavlovič in dr. Čubinski iz Beograda. Konferenca se je bavila s proučevanjem izdelanega načrta navodil za izvršitev zakona o advokatih, ki jih ima po čl. 127 novega zakona predložit minister pravde. Po daljši razpravi, ki so se udeležili vsi delegati, je bil sprejet elaborat, izdelan od združenja. V navodilih je obravnavana uporaba novega zakona ter predložen pravilnik za njegovo življenjsko.

Konferenca je dalje razpravljala o sodnih počtnicah, o osnovanju državne odvetniške zveze in o njenem vstopu v mednarodno zvezo ter z nekaterimi drugimi važnimi vprašanji, zlasti z osnovanjem novih odvetniških zbornic.

Minister pravde je po končani konferenci sprejel nene člane ter se pustil podrobno informirati o vprašanih, ki se tičejo advokatskega stanu. Minister pravde je povdarjal, da želi vlada v najkrajšem času izvršiti izenačevalne zakonodaje ter storiti vse, da se v uvedbo nove sodne zakonodaje postavi naše pravosodje na naimodnejšo podlago. V vrsto tozadevnih zakonov spada tudi zakon o advokatih, ki bo dobil obvezno moč 19. marca t. l.

Podpis dveh konvencij s ČSR

Beograd, 28. febr. 6. Kralj je podpisal pred odhodom dr. Kumanudića v Ženevo dve konvenciji s Češkoslovaško. Prva se nanaša na ureditev iztirjevanja dolgov v bivših avstro-ogorskih kronah, ki so nastali pred 26. februarjem l. 1919. Ta sporazum je bil sklenjen v Pragi 29. septembra l. 1928. Druga konvencija, med našo kraljevino in češkoslovaško republiko ureja medsebojne teriatve in dolgov iz časa pred 26. februarjem l. 1919. v prejšnjih avstro-ogorskih kronah med upniki in dolžniki naše kraljevine in češkoslovaške republike. Ta konvencija je bila sklenjena v Pragi 7. septembra l. 1928. Po zaključnem protokolu se bodo smatrali službeniki, industrijski delavci, trgovski pomočniki, vajenci, diaki in učenci srednjih šol, ki so dne 26. februarja l. 1919. stanovali na ozemlju ene izmed obeh držav in so se pred dnevom podpisa te konvencije nastanili v državi svojega porekla, kakor da so imeli dne 26. februarja l. 1919. svoj dom v državi svojega porekla. Obe vladi se obvezujeta, da ne bosta delali nobenih težkih pri izplačevanju teriatve dolžnih vsot, urejenih s tema konvencijama, čeprav bi se izplačilo imelo izvršiti izven mej prizadete države.

Minister dr. Drinković v Zagrebu

Beograd, 28. februarja. p. Minister socialne politike dr. Mate Drinković odpotuje jutri zjutraj v Zagreb, kjer se bo udeležil ankete glede revizije uredbe o delovnem času in uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin.

Zbornične doklade v Beogradu

Beograd, 28. februarja. p. Minister za trgovino dr. Mažuranić je odobril beograjskim gospodarskim zbornicam pobiranje 8 % zbornične doklade za leto 1929. Razen tega je odobril predlagano dopolnitev pragmatike za uslužbence Zbornice za TOI v Zagrebu, s katero se uvaja obvezno zavarovanje za slučaj smrti.

Vprašanje komisarijata v Vel. Bečkereku

Vel. Bečkerek, 28. febr. 6. Tu se je včeraj mudil veliki župan beograjske oblasti dr. Bakić, ki je imel konferenco z uglednimi meščani zaradi imenovanja občinskega komisarija v Vel. Bečkereku. Kasneje je pozval k sebi na posvetovanje tudi načelnika občine in občinskega beželnika, ki jima je dal navodila za nadaljnje delo.

Uradno pojasnilo k amnestijskemu ukazu

S kraljevim ukazom z dne 6. februarja 1929 je bila razglašena splošna amnestija in abolicija za delikte po paragrafih 91 b, 91 v, 92, 95, 103 in 104 stp. kazenskega zakona, po čl. 47, II. odstavek čl. 48, 53 in 54 zakona o tisku, v kolikor so bili izvršeni pred 6. januarjem 1929 ter za delikte po zakonu o volilnih imenikih in zakonu o volitvah narodnih poslancev.

Ker so se v praksi pojavili različni dvomi in le bilo treba avtentično tolmačiti razna sporna vprašanja, je ministrstvo pravde pod št. 14.524 izdalo uradno pojasnilo naslednje vsebine:

1. Pravice zasebnikov do povračila škodo ostanejo nedotaknjene.

2. Predpisi zakona o takсах, da je treba plačati takso za razsodbo o tar. postavki 193 točke 7. ostane v veljavi.

3. Amnestirani niso samo delikti, izvršeni povodom volitev poslancev v narodno skupščino, ampak tudi delikti, izvršeni ob volitvah poslancev v oblastne skupščine in v občinska zastopstva.

4. V primeru stika več kaznivih dejanj, od katerih je eno delanje amnestirano, a so sodišča (v prečasnih kraji) izrekla enotno kaznen. se noblaščilo sodišča prve stopnje, da v vsakem konkretnem slučaju uradoma odločijo, kateri del anote kazni se ima smatrati za pomnožen in da naknadno izrečejo oni del kazni za konkurirajoči delikt, za katerega ni bila dana milost. Proti odločbi sodišča, ki mora biti opremljena z razlozi, je zainteresirani osebi dovoljena pritožba na višje sodišče po predpisih kazenskopravnega reda. Pravomočni sklep se ima dostaviti tudi kazniličici odnosno ietniski zaradi pravilne izvršitve kazni.

Avdijence

Beograd, 28. februarja p. V avdijenci na dvoru so bili danes beograjski župan Miloš Savčić, ljubljanski oblastni komisar dr. Natačen, grški poslanec Zarišit, generalni direktor poštne hranilnice dr. Nedeljković in deputacija banjalučke pravoslavne cerkve, ne občine, ki se je zahvalila kralju za dar za zgradbo tamošnje pravoslavne cerkve.

Dr. Kumanudi zadržan na potu

Dunaj, 28. februarja. g. Z današnjim opoldanskim brzovlakom bi bil moral priti na Dunaj zastopnik jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Kumanudi, ki potuje v Ženevo. Nameraval je ostati nekaj ur na Dunaju ter stopiti v stike z raznimi avstrijskimi osebnostmi. Ker pa je pri Hegeshalom neki vlak skočil iz tira, beograjski brzovlak ni mogel dalje.

Tukajšnje jugoslovensko poslanstvo je nocoj dobilo brzojavko od dr. Kumanudija, v kateri sporoča, da bo najbrže jutri dospel na Dunaj. Vest nekaterih večernih listov, da je dr. Kumanudi posetil zveznega kancelarja dr. Seipla, je torej brez podlage.

Uveljavljanje nove železniške tarife

Beograd, 28. februarja 6. Jutrnj. 1. marca stopi v veljavo nova železniška tarifa, ki ima namen dvigniti dohodke naših železnic za 120 do 150 milijonov dinarjev. Ta vsota se bo porabila za reorganizacijo prometne službe.

Trgovinska pogodba z Nemčijo
Berlin, 28. februarja. 6. Po kratki razpravi je nemški parlament snoči ratificiral dopolnilno konvencijo k nemško-jugoslovenski trgovinski pogodbi.

Zborovanje železniških uradnikov

Sinoči so imeli železniški uradniki II. kategorije, včlanjeni v UJNZB, zborovanje, na katerem so razpravljali o raznih zadevah, tičočih se uradniškega stanja v splošnem, železniških uradnikov pa še posebej. Obširna razprava se je vršila zlasti o napredovanju železniškega uradništva, pri čemer so razni govorniki naglašali, da so se zgodile mnogim uradnikom II. kat. krivice, ki bi jih bilo treba sedaj popraviti. Obširno so se bavili govorniki tudi z znanim članom dr. Gosarja o uradniškem vprašanju. Zborovalci so enodušno protestirali proti takemu načinu tretiranja uradniškega vprašanja ter se izrekli proti ukinitvi stalnosti.

V razpravo je prišlo tudi vprašanje delovnega delovnega časa pri železniški direkciji in drugih železniških ustanovah. Uvedba delovnega delovnega časa bo zlasti hudo prizadela one nameščenice, ki so zaradi stanovanjske mizerije prisiljeni stanovati izven kraja svoje službe.

Končno so nekateri govorniki gradali dejstvo, da se pri reševanju raznih stanovskih vprašanj premalo upoštevajo mnenja uradništva druge kategorije, ki je pravosodno izdelalo vse tozadevne načrte. Bilo je tudi govora o postopani povodom letošnjega hudega mraza, ko so morali železniški uslužbenci sami organizirati izdajanje brezplačnega čaja, dočim so po drugih državah železniške uprave že ob nastopu milejšje zime ukrenile vse potrebno, da so delavci in drugi uslužbenci, ki so zaposleni na prostem, dobivali gorke okrepčila.

Med drugim je bil sprejet sklep, naj se centralni odbor UJNZB na seji 10. marca zavzame za čim širše reforme železniške službe, ki naj gredo za tem, da se uprava železnic prilagodi dejanskemu stanju v državi in da se pri tem upošteva tudi stanje uslužbenec. Zborovanje je poteklo mirno in dostojno ter je bilo lepa manifestacija stanovske zavednosti in solidarnosti.

Hmeljski trg

Zatoc, 28. februarja. h. Cene 1300 do 1550 Kč. Tendence čvrsta.

Zadnje muhavosti letošnje zime

Ugoden vpliv pohlevnega mraza — Droben nov sneg, mestoma burja — Prva povodenj

Liubliana, 28. februarja. — Malce novega mraza le dobro zdravi, za prehodno jugovino.

— Že. že. Ampak jutri sodile sv. Beln, ki nas bo znova pobelil.

Tako modrujejo stari ljubljanski vreme-naril. Splošno je novi pohlevni mraz ugodno utliva na promet in kopnino v Sloveniji. Plazovi so izostali in vodovje je v redu. Pozno v noč je še vladalo taino vreme, proti jutru pa je zapihal s Kamniških olinih hladen veter. Temperatura je povprečno padla za 5° napram stanju prejšnjega dne, nasprotno je se barometer dvignil za nekaj točk. Čez dan so se vrstili prav čudni vremenski pojavi. Po Gorenjskem, kjer je termometer beležil še 3 do 4° Celzija nad ničlo, je precel snežilo, zlasti od Jesenic dalje proti Kranjski gori. Enako ob +4° C v bleiskem in bohinskem kotu. Na Krasi in po Notranjskem je precej huda burja vrtinčila snežinke.

V Liubliani je davi bilo mrzlo in oblačno, dopoldne je nekaj ur snežilo, okoli 14. pa je za kratek čas prodrlo goste oblake sonce. Proti večeru je začelo zmrazovati.

Jutranja vremenska poročila
beležijo naslednje stanje (v oklepajih prejšnjega dne):

Bohinjska Bistrica +4 C (+4), oblačno, sneži 40 cm (45); Kranjska gora —1 (+2), oblačno in vetrovno; Jesenice +3 (+3), sneži: Tržič +3 (+3), oblačno, sneg 20 cm (20); Kamnik +1 (+3), oblačno, vetrovno, 20 cm; Ljubljana gl. kol. —1 (+2), oblačno, sneg, vetrovno; Celje —2 (+5), oblačno; Brežice —5 (+2), oblačno; Dravograd —2 (+1), oblačno; Maribor gl. kol. —2 (+2), oblačno; Ljutomer —4, oblačno; Kotoriba —5, oblačno in vetrovno; St. Janž na Dolenjskem +1 (+6), oblačno; Novo mesto —1 (+7), oblačno; Kočevje —1 (+3), oblačno in Rakek —4 (+6), oblačno, burja.

Konec ledovja na vodah

V splošnem je v Sloveniji stanje voda neizpremenjeno. Na Savi so nanesle ledene plošče izginile. Vodomer je pri Krškem davi kazal 0 Sava je torej dosegla normalno stanje. Od Krškega dalje proti Breziciam tja do Otoka na Hrvatskem je Sava prosta ledu. A pri Otoku so se nagrmadili ogromni skladi. Savinja je pri Laškem dosegla višek 160 cm nad normalo in je danes začela padati.

Nenavadno velike množine ledu so se včeraj valile po Kamniški Bistrici in njenih pritokih. Od Homca na Jarš je Mlinščica, pritok Bistrice, privlačila do Spodnjih Domžal toliko ledovja, da so morali mlini ustaviti obrat. Ledenci skladi so se pri mostu v bližini Bertencevkevala mlina nagrmadili kakor visoki jez. Voda se ni mogla odtekat, prestopila je bregove ter se razlila po cestah, potih in vrtovih Sp. Domžal. V več hišah je vdrla v klet in veže ter je ponekod stala oči metra visoko. Po cesti so se videli prav komični orzori, kako so se ljudje prevažali na vozovih od hiše do hiše. Pri Kuraltovem mlinu so končno zaradi zatvoritve in spravili Mlinščico v staro strugo Bistrice. Voda je proti večeru v Sp. Domžalah polagoma odtekla. Napravila je po kletih precejšnjo škodo.

Trockij ostane v Turčiji

Carigrad, 28. februarja. (be.) Kakor poroča »Daily Mail«, je turški notranji minister Ismet paša dovolil Trockemu daljše bivanje v turški državi.

Praga, 28. februarja. s. Kakor javljajo »Lidove Noviny«, je Trockij na brzojavko, ki mu jo je poslala češkoslovaška opozicija, odgovoril, da hoče najprej počakati odločitve nemške vlade o svoji prošnji za bivanje v Nemčiji. Šele po odklonitvi je načeloma pripravljen preseliti se na Češkoslovaško.

Komunistična zarota v Havani

Havana, 28. februarja. (lo.) Tu je bilo aretiranih osem oseb, med njimi tri zelo odlične osebnosti, ki so osumljene, da so pripravljale atentat proti predsedniku Machado in oboje vstajali proti sedanjim vladam. V zaroti je zapletenih več organizacij, med njimi komunistična stranka in protimperialistično društvo.

Kitajska izstopi iz DN?

Nanking, 28. febr. 10. Osrednji politični svet kitajske nacionalistične stranke je sklenil predložiti tretjemu narodnemu kongresu kitajske nacionalistične stranke predlog, da naj Kitajska takoj izstopi iz Društva narodov.

Chamberlaina ne bo v Ženevo?

London, 28. febr. (lo.) Ker se je zunanji minister Chamberlain zelo prehladil in leži v postelji, računajo v angleškem zunanjem uradu z možnostjo, da ne bo Chamberlain odpotoval v soboto v Ženevo na zasedanje Društva narodov.

Atentat na kanadskega predsednika

Quebec, 28. febr. (lo.) Ko je stopil kanadski ministrski predsednik Tascheau v svoj urad, je našel na tleh dinamitno patrono z užgano vžgalno vrvičco. Ministrski predsednik domneva, da ni bil atentat namenjen njegovi osebi, pač pa, da je hotel neznanec iz nerazumljivih vzrokov razstreliti njegov urad.

Nemiri brezposelnih v Berlinu

Berlin, 28. febr. d. Pred socialnim uradom berlinskega magistrata se je zbrala večja množica brezposelnih, ki so zahtevali podporo. Ker jim je bila le-ta odklonjena, so pričeli razgrajati in hoteli izropati blagajno. Na pomoč policiji na poljoča je le s težavo razgnala brezposelne demonstrante, pri čemer je bilo več ranjenih. Izvršene so bile tudi številne aretacije.

Prof. Jorga rektor bukareške univerze

Bukarešta, 28. februarja. g. Znani zgodovinar in politik prof. Jorga je bil izvoljen za rektorja bukareške univerze.

Ekso'ozija petroleja v Berlinu

Berlin, 28. februarja. V Tempelhofu je včeraj zletel v zrak gornji del velikega tanka nemško-ameriške petrolejske družbe. V neposredni bližini tanka je shranjenih 22 tisoč litrov bencina, ki so v nevarnosti, da se vnamejo. Človeških žrtev ni bilo, stvarna škoda pa je precej velika.

Obnavljanje reduciranih vlakov

S 1. marcem začeta zopet redno voziti med Mariborom in Beogradom reducirana brzovlaka št. 3 in 6. Brzovlak št. 3 odhaja iz Maribora ob 14.35 ter prihaja v Beograd ob 6.25 Brzovlak št. 6 odhaja iz Beograda ob 23.15 ter prihaja v Maribor ob 14.51. Sprito sedanjih vremenskih razmer je pričakovati, da bodo v kratkem obnovljeni tudi drugi 12. februarja reducirani potniški vlaki na proгах Slovenije.

Nespremenjena situacija na železnica

Beograd, 28. februarja, p. Prometno ministrstvo je izdalo nocoj komunikacije, ki ugotavlja, da je stanje prometa v državi v glavnem nespremenjeno. Na splitski progi so očiščevalna dela že toliko napredovala, da bo proga brzokone že jutri popolnoma očiščena in promet obnovljen. Temperatura je danes po vsej državi znatno padla in je skoraj povsod nalahko snežilo. Vse direkcije poročajo, da ni nevarnosti novih zameotov. Tudi poplav se za enkrat ni bati, čeprav so skoraj vse reke precej narasle.

Obnovljen brzovlak Maribor-Beograd

Beograd, 28. februarja, p. Glasom službenega obvestila prometnega ministrstva bo s 1. marcem uveden na progi Maribor-Beograd in obratno svoječasno ukinjeni brzovlak št. 3, odnosno št. 6. Brzovlak št. 6 bo odhajal iz Beograda ob 23.15, prihod v Zagreb ob 8. odhod ob 10.50, prihod v Maribor ob 14.51, v nasprotni smeri bo odhajal brzovlak št. 3 iz Maribora ob 14.35, prihod v Zagreb 18.25, odhod iz Zagreba 20.35 in prihod v Beograd ob 6.25. Ostale svoječasno odredene redukcije ostanejo do nadaljnjega še v veljavi.

Strahovite posledice ostre zime

Karlova, 28. februarja. n. Do občine Zavalje, ki je bila odrezana od 11. do 24. februarja od ostalega sveta, so šele danes napravili pot. V vasi se je nudila došlim ljudem strašna slika. Sneg je porušil več hiš in je mnogo ljudi ostalo brez strehe. Prav tako je zmanjkalo hrane za ljudi in živino. Vseled boleznij, ki jih je povzročil glad, je umrlo 25 oseb. Poginilo je tudi mnogo živine.

Zagreb je potrošil poldrugi milijon za kidanje snega

Zagreb, 28. febr. n. Zagrebška občina je potrošila do sedaj ulice od snega 1.600.000 dinarjev. Ti stroški bodo prihodnje dni še narasli, ker je treba očistiti še ceste na periferiji. V Zagrebu je bil tudi danes hladen dan, ter je znašala temperatura —3. Pihal je močan severozapadni veter.

Letalska nesreča Lindbergha

Mexiko City, 28. febr. 10. Včeraj je napravil polkovnik Lindbergh v spremstvu svoje zaročenke kraški polet z letalom. Letalo je nenadoma odpovedalo in padlo na zemljo. Izpod ruševin so potegnili preko-oceanskega letalca Lindbergha in njegovo zaročenko Morrow ter ju prinesli v bolnico. Tu so konstatirali, da si je Lindbergh samo izpahnil ramo, dočim je ostala njegova zaročenka nepoškodovana. Letalo je bilo popolnoma razbito.

Roparski napad na Dunaju

Dunaj, 28. febr. d. Predvčeršnjim zvečer sta prišla okoli trideset na 10. dva mlada fanta v slaščičarno Roca Moharčik v Hietzingu in zahtevala peciva. Ko je hotela ga. Moharčik zapreti lokal, sta se vrsta mladeniča na njo in ji prizadelala okoli 20 sunkov z nožem. Moharčikova se je zrušila obilita s krvjo nezvesta na tla. Ko se je predramila, sta bila roparja, ki sta odnesla vsega skupaj 48 Din, že pobegnili.

Nemški srednjeveški grad pogorel

Limburg, 28. februarja. (be.) Strahovit požar je popolnoma vpepelil znameniti stari grad, ki se dviga nad mestom. Zgoreli grad je bil eden najlepših in najstarejših srednjeveških gradov v Nemčiji. Vsa akcija požarnih bramb je bila zaman, ker je voda sprti zmrzavala v ceveh. V gradu so bile neprekinljive zbirke umetnin in bogata knjižnica. Nekaj časa je bil v veliki nevarnosti tudi bližnji srednjeveški dom.

Ameriški senat za razorožitev

Washington, 28. februarja. (be.) Ameriški senat je odobril resolucijo, v kateri se predlaga sklicanje svetovne razorožitvene konference.

Letalec Le Brix nepoškodovan

Rangoon, 28. febr. (ri.) Pri včerajšnji letalski nesreči sta ostala francoska letalca Le Brix in Paillard k sreči nepoškodovana. Letalo se je popolnoma razbito.

sta našli pot, po katerem boleznij prispejo v naše telo. Pri boleznij gri, hripavosti glas in naboju so zato neobhodno potrebne okusne

Anacot - pastilje Dra Wandera

Dobivajo se po vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki zadnji čas ponarejajo povsod poznani ANACOT-PASTILJE.

Naši kraji in ljudje

Udeleženci mednarodne železniške tarifne konference v Ljubljani

Od leve na desno: višji uradnik Josip Gärtner, direktor Török in višji vladni svetnik dr. Emerik Hegyi (Madžarska), dvorni svetnik dr. Karl Burger (Avstrija), referent naše kontrole dohodkov Milan Jelenič, minister, inspektor Feliks Keistler (A), referent naše kontrole dohodkov Josip Smerdu, višji žel. svetnik dr. Franc Bartunek (A), tarifni uradnik Jaka Lobnik (SHS), min. inspektor Julij Sauer (CSR), šef tarifnega oddelka Ivan Manfreda (SHS), načelnik komercialnega oddelka dr. Dragomir Marković (SHS), min. svetnik in predsednik konference Vojević Kocourek, min. inspektor dr. Karel Bařina in min. uradnik František Benja, vsi CSR.

Kaj ljudje najrajši čitajo

Zanimivi statistični podatki iz knjižnice v Delavski zbornici.

Knjižnica Delavske zbornice v Ljubljani je napravila točno statistiko knjig, ki jih ljudje najrajše berejo. Knjižnico obiskuje doslej 2129 rednih članov, od katerih je 934 delavcev, 541 dijakov in 146 svobodnih poklicev. Lani je knjižnica izposodila 35.045 knjig, od teh 16.188 slovenskih, 15.737 nemških, 2544 srbohrvatskih, 54 drugih jezikov, odnosno 31.441 neposlovnih in 3603 znanstvenih. Znanstvenih se je torej izposodilo 10,28% in neposlovnih 89,72%. Od slovenskih znanstvenih čitajo ljudje najbolj zdravstvene (Densar, Spolne bolezni), za temi zemljepisne in zgodovinske, potem socialistične, politične in narodno-ekonomске spise. Izmed nemških znanstvenih knjig so na prvem mestu tehnične in naravoslovne, na drugem zemljepisne in politične (memoari).

Izmed slovenskih pisateljev je na prvem mestu Ivan Cankar. Njegove knjige so se izposodile 469 krat, največkrat »Hlapec Jernej in njegova pravica« ter »Milan in Milena«. Njemu sledijo drugi tako: »Stevila pomeni kolikokrat so bile knjige izposojene, knjižnica na najbolj čitane delo dobitnega pisatelja: Finžgar 294 (Pod svobodnim solcem) Jurčič 257 (Deseti brat), Pročar 254 (Otroci solca, Tolmenci), Remec Franc 214 (Na devinskih skali, Ljubzen Končanove Klare), Kraigher 180 (Mlada hubezen), Tavčar Ivan 127, Levstik Vladimir 122 (Višnjeva repatica), Murnik 106 (Na Bledu), Kersnik 102, Jaklič Franc 91 (V graščinskem jarmu), Kvedrova Zofka 90 (Njeno življenje), Alesovec 87, Bevč 82 (Krvavi ledenci), Detela 79 (Trojka), Feizelj 78 (Pasia diaka), Govekar 68, Sorli 66 (Človek in pol), Rane Andrej 60 (Tisoč in ena noč), Matičič 60 (Na krvavi poljanah), Meško 59 (Naše življenje), Bohinec Peter 44 (Pod krivo jelko), Milčinski 44, Trdina 37, Podlimbarski 36, Albrecht Ivan 33 (Paberki in Roža), Andreičkov Jože 30 in Zorec Ivan 30.

Cankarja bere vse, Kraigherjeva »Mlada hubezen« je priljubljena predvsem pri ženskem spolu, istotako Kvedrova. Večina povprašuje po pripovednih (zgodovinskih) povestih. Ženskemu spolu je težko ugoditi. Pesmi iako malo čitajo. Izposojajo si jih večinoma diaki in še ti navadno le na vzpodbudo ali opomin v šoli.

Pisatelji drugih narodov v slovenskem prevodu se vrste tako: Sinkiewicz 651 (Potop), London Jack 558 (Kristof Dimac, Zvezna pet), Burroughs 446 (Tarzan), Tolstoj 417 (Ana Karenina, Vstajenje), Dostojevski 410 (Zločin in kaznen), Orcey 375 (Dušica), Dumas 353 (Grof Monte Christo), Curwood 242 (Lov in ženo), Verne Jules 213 (Otroka k. Grant), Maupassant 204 (Lepi strček).

To je prvih deset najprijetljivejših pisateljev. Vendar to ni povsem točno merilo: Dumas bi n. pr. bil na mnogo odličnejšem mestu, če bi bilo več njegovih knjig v slovenskih izdajah. Resnici na ljubo bodi povedano tudi to, da bi bil gotovo med prvimi nemški Karl May, ki je prvi navdušil mlade ljudi za čitanje srbohrvatskih knjig! Povpraševanje po nemem le veliko. V slovenskem prevodu je malo njegovih del, dočim jih je v hrvaškem mnogo. In tako samo zaradi Mava prične čitati srbohrvatske knjige marsikdo, ki bi se sicer ne odločil za to.

Prvih desetih sledi: Doyle 203 (Zgodbe Napoleonaovega huzarja), Boccaccio 192 (Dekameron), Hagzard 180, Zevacco 170, Gaborian 170, Hašek — s ševikom 169

(Knjižnica ima 13 izvodov). Bulwer 150, Marryat 150 (Morski razbojnik), Spillmann 140, Heller Frank 123, Melville 120, Kirchsteiger 119, Coloma 100, Zola 99 (Polom), Gorkij (Mati) 93, Ermité 98, Keller Paul 84 (Dom), Farrère 81, Turgenjev 78, Zeyer 76, Arcibašev 76, Manzoni 72, Burnett 72 (Mali lord), Gogol 71, Kellermann 70, Tolstoj Aleksej 64, Andrejev 66, Senoa 55, Baar 52, Sheehan 46, Sinclair 45, Barbusse 45, Goncourt 38.

Kar vella za prvih deset, vella tudi za te pisatelje: ker ni prevodov, jih ljudje ne morejo čitati. To dokazujejo številke izposojenih nemških prevodov, med katerimi so na prvih mestih: Wallace Edgar 765, Grey Zane 304 (Der Mann aus dem Walde), May Karl 290, London Jack 280, Galsworthy 229 (Jenseits), Dumas 196, Bettauer 187 (Die freudlose Gasse), Marguerite Victor 170 (La garçonne), Sinclair Upton 159 (Man nent mich Zimmermann), Zola 159 (Famille Rougon), Dostojevski 148 (Brüder Karamasoff), Gorkij 147 (Die Mutter) itd. Novi Rusi so zelo priljubljeni, zlasti: Gladkov, Leonov, Katajev in Lavrenjev. Ker so Nemci šele v drugi polovici 1928. pričeli v večjem obsezu izdajati ruske pisatelje, se zanimanje za novo rusko literaturo ne more izraziti v veliki statistiki. Največ zanimanja je za ameriške, angleške, francoske in ruske pisatelje, potem šele prišli Nemci na vrsto. Dobro bi bilo, če bi si slovenska založništva, premislila te številke in razveselivo bi bilo, če bi ti podatki vzbudili kaj komentarjev in debate v naši javnosti.

Konec čajarn

Ljubljana, 28. febr.

Po sklepu mestnega magistrata se s 1. marcem ukinejo čajarne, ki jih je ustanovil socialni odsek v Delavski zbornici, v Domovini, v Ljudski kuhinji, pri sv. Florijanu in v Šiški.

Najhujše je za nami in strupeni mraz, ki je povzročal toliko strahot, se je umaknil toplejšemu vetru in lepšim dnevom. Ukinitve javnih čajarn pa je vendar prav neprijetno zadelo na stotine revežev, ubožcev, ki jim je bila topla pižama, ki so jo prejeli v teh javnih kuhinjah, poleg spodobne porcije kruha pravi blagoslov. Danes je bil na kuhinje poslednjikrat še ogrožen naval. Prihiti so vsi tisti, ki jih je bilo videti v dobi mraza tamkaj sleherni dan. Priropotali so s posodami otroci, prihiteli so ženske. Za njimi so se pojavili v vseh lokalih mladi in stari moški, po večini brezposelni in prijeli zadnjic v dar lepo zapečeni hlebec ter popili lepe mere čaja s citrono.

Gori v ogrevalnici na Masarykovi cesti pa bo ostalo živahno tudi še v bodoče. Ogrevalnica bo obstajala do 15. marca. Navzlic toplejšemu vremenu se zbira namreč gori še vedno po 100 do 130 delavcev dnevno, ki iščejo v dveh velikih sobah zavetja pred mrazom. Med njimi se nahajajo brezposelni trgovski pomočniki, krojači, kovači, mehaniki, zastopani pa je tudi brezposelni duševni proletarijat. Veliko jih je med temi, ki prespe v toplo zakurjenih prostorih tudi noči, ker pač nimajo prilike prenočevati drugje. Kakor čujemo iz krogov Delavske zbornice, namerava ta institucija uvesti v bodoče v Ljubljani stalni nočni azil, ki bo pač marsikomu ubožcu in brezposelnemu nudil zatočišče, da bo mogel za silo položiti k počitku svoje trudne kosti. Dalje se razmišlja tudi o tem, da bi Delavska

zbornica najela spomladi v bližnji okolici Ljubljane v najem večji kos polja, kjer bo našlo dela precej brezposelnih poljskih delavcev. Pridelki s polja bodo služili za prehrano abonentov v javni kuhinji Delavske zbornice.

O današnjem stanju Darwinove teorije

Danes bo predaval g. univ. prof. dr. Boris Zarnik v kazenski dvorani o temi »Današnje stanje Darwinove teorije«. Gospod predavatelj bo najprej očrtal probleme, ki jih vsebuje nauk o postanku in evoluciji živih bitij. Dva glavna problema je treba namreč razlikovati o nauku o descendenčiji. Prvi problem, ki je danes že v vseh glavnih potezah rešen, je vprašanje, če res obstoji tak razvitik višjih form iz nižjih. Kar se teza vprašanja tiče, je znanost do prinesla toliko nepobitnih dokazov za spreminjivost živih bitij, da tu sploh ne moremo več govoriti o teoriji, nego je evolucija organizmov danes dokazano znanstveno dejstvo. Samo pota, po katerih je šel ta razvitik, so še deloma preporna, do nali se niso vseh rodovnikov raznih živali in rastlin. Drugi problem descendenčne znanosti je na vprašanje po vzrokih tega razvitika, vprašanje, kakšni čimtelji delujejo in so delovali, da so se razvile vse tako množične forme živali in rastlin. S tem problemom se ravno bavi Darwinova teorija ali darwinizem, ki trdi, da boj za obstanek tako deluje, da se sposobne forme obdržijo, a nesposobne propadajo. Drugačen je nazor Lamarckistov, ki poudarjajo važnost aktivne prilagoditve in pododovanja teh aktivno pridobljenih lastnosti na potomce. G. predavatelj bo posvetil glavno pažnjo tem preporani teorijam in bo pokazal, kako je moderna eksperimentalna znanost pronašla dejstva, ki govorijo vsa v prilog Darwinove teorije. Moderna analiza izjemov, ki se javljajo pri živih bitjih, je pokazala, da moramo razlikovati dve vrsti takih izjemov, variacije in mutacije. Prve se ne pododujejo, nego so samo reakcije telesa na razne slučajne vplive, druge pa imajo svoj vzrok v izpremembi one stvarine, ki je sedež dednih lastnosti, zato se take mutacije trajno pododujejo na potomce. De Vries, ki je uvedel poim mutacije v znanost, je bil mnenja, da se mutacije precej redko pojavljajo. Raziskovanja zadnjih let so pa pokazala, da se mutacije iako čisto očitujejo. Posebno pozornost bo zato g. predavatelj posvetil raznim mutacijam, ki so jih opazovali v zadnjih letih, in bo pokazal, da se današnja znanost popolnoma sklada z nazorom, ki jih je Darwin izrazil, nazori, ki so ostali skozi 50 let nerazumljeni in jih šele moderna biologija pravilno razumeva ter se divi genialni intuiciji Darwina.

Predavanje bodo spremljale mnogobrojne projekcijske slike.

Zimski dogodki v dolskih hribih

Dole, 28. februarja.

Pred mesecem je prineslo »Jutro« pismo iz Dol, ki so ga ljudje z veliko vnemo čitali in le šlo dotično »dolsko« »Jutro« iz hiše v hišo. Ozlašamo se zopet po prestani zimi, ki nas je zadnje tedne držala v popolni osamljenosti. Čepeli smo za pečmi. Zdal pa groze plazovi, ki na varno tla iz hiše, če nočeš, da te zasule bela odeja. Pred dnevi je bil na vsakih 5 korakov nov zamet, burja je sproti zamedla vsa pota, zato tudi kitanje ni zalezlo nič. Letošnja zima je zadela občutno vse gospodarje. V kleteh je zmrazil krompir, ki smo ga zaradi suše že itak malo pridelali. Čutimo smo o hripi, ki je tresla vas doline.

Potem pa je vstopil v dunajsko »Bodenc dinstanste«, kjer je bil uradnik do konvojne. Med vojn je bil, kaj pa, preganjan in zaprt; o tem pripoveduje knjiga njegove spominov na »ravnko Avstrijo« z naslovom »Kriminal«. Po pravniku je postal član prve češkoslovaške narodne skupščine, pozneje pa generalni inspektor čsl. armade. L. 1924. se je vrnil v civilno življenje in se zopet oprijel literature; sedanja dela pa so zgolj oddelki prejšnjih, reminiscence in spomini.

Prve verzije je objavil Machar l. 1882, pet let pozneje je izšla njegova prva knjiga »Confiteor«. Pokazala je, da Machar ne umeva poezije zgolj artistično, marveč predvsem idejno in vzgojno; hoče biti sodoben in aktualen. Poslej so njegove pesniške zbirke zbujale čedalje večjo pozornost; z njimi v rokah so se vodile debate, iz njih so prihajale socijalne, kulturne in narodne pobude. Posebno sta se zrcalila v njih dva češka problema: Rim in Dunaj. V pesnitvi »Magdalena«, ki jo imamo tudi v slovensčini, je dal socialno svetlobo prostitutke, v knjigi »Tu bi imela cveteti rože« je opoval žensko trpljenje in začrtal razne ženske tipe. Zbirko 1893 — 1896 je označila kritika kot njegovo najboljšo pesniško knjigo. V nadaljnji knjigi »Božji bojevniki« je izključno satirski; njegove otre, duhovite zabavljeve so namenjene v razne politične in kulturne osebnosti starega kova. S studio o romantiku Vítězslavu Halku (l. 1896) je vzbudil

No. ml. ki živimo prav pod nebesnim obokom. smo dejali: »Te nove bolezni pa k nam menda le ne bo!« A nas je vendar »ofratala«. Imamo že dokaj »Spancev«.

Zdal, ko je nastopila odjuga, pridemo vsaj lahko z mričem do pokopališča. V času nahuškega mraza še tež, nismo mogli. V neki samotni hiši v Preski, ki je izpostavljena vsem vremenskim nepravilnostim, niso mogli 15 dni prav nikamor. In ves ta čas so imeli v hiši mriča. Ne samo, da ga niso mogli odnesti na farno pokopališče — med tem je bil bolan tudi g. župnik — niti v mrtvašnico pri podružnični cerkvi ga niso mogli spraviti.

V zgodovini našega zdale kmetije veliko zmaznien divjačine in ptic. Ljudem primanjkuje poleg semenskega krompirja tudi drugega živeža, pa še drv in strelje. Ob koncu skromnega »dolskega« pisma naj navedem še dogodek, ki se je odigral pred dnevi v dolini Sopote (Kumljanski turisti in romarji jo dobro poznajo). »Sopota je svet pod plazom«, sta slišala dva Dolčana. Takol sta prdna možaka obrnala po hišah nekaj koni in sta odšla s snežnim pluzom odstraniti nevšečno oviro. Sredi poti med Dolami in Radečami pa je prihrumel nov plaz, ki se mu oba orača že nista mogla več umakniti. In ne samo orača, tudi konji so se skrili pod težko belo odejo, toliko se je nanje navalilo snega. V bližini so sosedje slišali hrumenje plazu, nakar so z našim odkopavanjem rešili vse ponesrečene žive in zdrave. Pa recite, če nimamo v naših hribih svoje vrste opravkov in »zabave«!

Neznan utopljenec

Ljubljana, 28. februarja.

Ko so prihajali davi okrog 8. delavca na svoj posel, so nenadoma zapazili, idočim mizo zatvornic na fužinah pred grablami v vodi velik črn zavoj. Prišli so se zanimati za čudno stvar v vodi in kmalu ugotovili, da ni zavoj, marveč da leži v vodi utopljenec. Delavci so takoj prijavili zadevo orožniški postaji v Vevčah, ki je odredila, da se dvigne utopljenec iz vode. Na lice mesta je odšel komandir narednik Sušnik z enim tovarišem, nakar so delavci pod vodstvom orožniške patrulje spravili truplo na breg. Utopljenec je bil 40 do 50 leten moški, velike močne postave, okroglega polnega obraza z dolgimi rjavimi brkami. Občlen je bil v črn, nekoliko ponošen kratak vrhni suknjič, temne hlače in telovnik, spodnji suknjič na je bil iz rjavčvega žameta. Na nožah je imel čevlje iz boks-urnia na zadroz. Pri utopljenku, ki je v tamošnji okolici popolnoma neznan, ki pa bržkone tudi ni Ljubljčan, so našli dalje bel ženski robc z modrim robom in vstitem monokromom P. V. V telovniku je imel srebrno žensko uro, pripeto na srebrni verižici z debelim členki. V notranjem žepu suknjiča se je nahajala denarnica z dvema bankovcema po 10 Din, priložen pa je bil listek z napisom: Mohor in Leban. Bolana 444 in je bil pripisan datum 5. 1. 1929. V hlačnem žepu je imel večji ključ, najbrže od hišnih vrat ter žepni nožiček. Na odredbo orožnikov so naložili utopljenca na voz ter ga odpeljali v mrtvašnico v D. M. v Polje.

O zadevi je orožniška postaja obvestila deželno sodišče ter sresko poglavarstvo. Na utopljenku ni bilo videti nikakih znakov nasilja in gre bržkone za samomor, ali na za nesrečo. Truplo je ležalo v vodi bržkone že mesec dni, kar se sklada iz dejstva, da je že močno razjedeno. Iz pri

Mnogo gorja

si prihranite in preprečite hujše bolezni, če takoj pri prvem pojavu glavobola vzamete

Pyramidon
Tablete

Bolečine prenehajo in morebitni prehlad ne pride do izbruha.

Pristne samo v originalnem zavoju „Solomon Lucina“.

utopljenku najdenih stvari se bo dalo njegovo identiteto bržkone kmalu dognati, m se bo s tem tudi pojasnilo, je-li postal utopljenec, ki kaže starost od 40 do 50 let, žrtev nesreče, ali pa si je poiskal smrt v hladnih valovih prostovoljno.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je vporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtenega mozga naitopleje priporočati. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špeceristiških rovinah.

*Vegetari pakete
7 motorozom Grosuplje
= mikromek režije!*

Mot. oz Grosuplje se dobi po originalni tovarniških cenah v:

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani in njenih komisijskih zalogab:

Franc Palme, Ljubljana, Gosposvetska 7, tel. št. 2376;

Franc Palme, Celje, Cankarjeva 7, tel. št. 38; Franc Palme, Maribor, Koroška 8, tel. št. 56

Rdeči vihar...

Film strastne ljubavi, napete vsebine in divne romantičnosti.

Nemilost, mrznja, ječa in trpljenje za ukradeni poljub!

JOHN BARRYMORE

Največji umetnik filma, igralec, katerega se ne morete dovolj nagledati — kot vojak, častnik, jetnik, ljubimec...

CAMILLA HORN

lepa a ohola princesa Tamara, nepozabna v sreči in trpljenju.

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Eitni kino Matica

Telefon 2124.

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.

(Začetek ob 20. izpremembe označene).

Petek, 1. marca: Zaprt.

Sobota, 2. ob 16.: Krojaček-lunaček. Mladinska predstava po zelo znižanih cenah.

Izven. — Ob 21. Vdova Rožinka. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

LJUBLJANSKA OPERA.

(Začetek ob pol 20. izpremembe označene).

Petek, 1. marca: Beg iz seraja. B.

Sobota, 2. Pri treh mladenkah. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Petek, 1. marca: Zaprt.

Sobota, 2. marca: ob 20. Romeo in Julija. A.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Petek, 1. marca: ob 20. Na cesarjevo pove-lje. Gostovanje Mariborčanov.

80letnice smrti Vavla Beneš-Třebizskega se je spomnil dne 27. februarja češki kulturni svet. V Beneš-Třebizski je eden izmed predstaviteljev češke zgodovine. povesti. Bil je po poklicu duhoven in je umrl v najlepših moških letih, star 37 let. Znani so njegovi ro-

manj »V svitu in bleisku keliha«, »V zarji keliha«, »Pod slamnatimi strehami«, »Iz raznih dob«. Zaposlil je okrog 60 večjih del, po večini zgodovinskega žanra. Na preteklost je gledal romantično in rodoljubno. Nekatere njegove spise imamo tudi v slovenskem prevodu.

I. S. Machar — pet in šestdesetletnik

Dne 28. februarja je dopolnil češki pesnik I. S. Machar 65 let. Njegovo ime je med Slovenci popularnejše od mnogih drugih, literarno pomembnejših čeških imen. Posebno je čislala Macharja skupina mladih, svobodomiselnih orientiranih intelektualcev okoli nekdanje »Omladine«.

Ob tem času je dr. M. Zalar prevel več njegovih knjig, ki so imele znaten vpliv na duhovno orijentacijo slovenskega inteligentnega naraščaja.

I. S. Machar se je rodil dne 29. februarja 1864 v Kolinu nad Labo. Mladost je preživel v bedi; že v šesti gimnaziji je začel v načelne konflikte s katehetom in je moral zapustiti akademsko gimnazijo v Pragi ter se zateči na drugi zavod. Po maturi in vojaški službi je nekaj časa študiral pravo,

il ostre literarne polemike; ob njih je zrasla nova literarna smer, znana pod imenom češka Moderna. Potem so izlele knjige »Izlet na Krime«, »Golgotha«, »Feuilletonic«, »Krog l. 1900 je bil Machar najbolj bojevit: otovanje v Rim mu je dalo pobudo k dveh knjigama, ki ostro napadajo židovski in krščanski svetovni in življenjski nazor, ki sta po njegovem prepričanju ubila, krasne ideale antike: duha Grkov in Rimljanov. To sta knjigi »V zarji helenskega solnca« in »Strup iz Judeje«, ki se jima je l. 1907. pridružil znani potopis »Rime«.

Krščanstvo je Machar odklanjal zaradi njegovih metafizičnih nauk, pa tudi zbog njegovega pesimizma in mrznje do svobode in telesno-duševne ubranosti, ki je bila vzor starim Heleonom. Izmed drugih Macharjevih spisov v prozi omenjamo posebej njegove »Konfesijske literate«, ki jih tudi imamo v slovenskem prevodu. S tem njegovo delo nikakor ni izžrpano; bil je — kakor vsak bojevitnik in aktualen pisatelj — zelo plodovit in mnogostranski. Po vojni sta izšli njegovi avtobiografski knjigi »Trideset let« in »Kriminal«, dva zanimiva dokumenta o zadnjih tridesetih let na Češkem (in v glavnem tudi pri nas), o boju proti Avstriji, za svobodomiselnega kulturna in političnega gesla, za socialno in idejno literaturo itd.

Samo ob sebi se ume, da so mnoga Macharjeva aktualna dela izgubila neposredno vrednost, kakor hitro ni bilo več aktualno

to, kar jim je dalo snov; pri drugih, kje, gre za stare spore med različnimi svetovnimi nazori, spore, ki so vedno aktualni, je za današnjega čitatelja nekak neprikupna njih forma. Pri nekaterih so se danes revidirala stališča in prepričanja pomaknila v smer, ki je bližja našemu času. Človeško umljive so tudi nekatere Macharjeve očitne zmote. Zato on danes ni več to, kar je bil: usoda vseh bojevnikov, ki so veliki v svojem času, a majhni pred večnostjo. Vzlic temu bodo vsi njegovi spisi važen dokument k zgodovini razvoja češke misli in po svojem vplivu tudi k zgodovini razvoja slovenske misli, ki jo utegne pisati bodočnost. Mnoge Macharjeve pesmi, večne po snovi in dovršene po obliki, pa bodo imele trajno in nesporno mesto v standardu češkega slovnata.

Gunduličev »Osmanc« kot roman. Največje delo stare dubrovniške književnosti, epos Ivana Gunduliča »Osmanc« je zbog svoje oblike (vezana beseda, jezik z mnogimi provincializmi in arhaiizmi) bolj za študiranje nego za lagodno čitanje in uživanje. Dušan Bogosavljevič, ki je že predelal v roman Njegošev »Gorski vijenac«, se je lotil tudi Gunduličeve pesnitve in jo je preli v roman, ki se čita kot kak zgodovinski roman iz romantične dole 19. stoletja. Tako je omogočeno neposredno uživanje Gunduličevega nesmrtnega »pisa. Knjigo je izdala in okusno opremila založba S. B. Cvijanovića v Beogradu. Stane 22 Din.

Samomor 15letnega vajenca

Ljubljana, 28. februarja.

Popoldne se je po vsej Rožni dolini, po Glinah in Viču biskovito raznesla vest o skrivnostnem samomoru mladega ključavnika, česar je bil vajenec Maks Glinar, št. 8. 15letni Maks se je vračal popoldne okrog 14. po Cesti v Rožno dolino domov iz službe v Strojnih tovarnah in livarnah. Na imenovanem mestu g. e. srečala mati, ki je šla po opravku v mesto. Pri srečanju sta postala in mati je naročila sinu, naj doma naseka nekaj drv. »Bom,« je odvrnil deček — »pa še premoga bom nanosile«.

Oba sta se, to poslovila in odšla vsak svojo pot. Mati je odhajala v mesto in ni slutila, da v svojem sinu zadnjič živega. Kaj je počel deček doma, ni znano. Okrog 17.30 se je vrnil domov Maksov oče, ki je pošten uslužbenec. Ker so bila hišna vrata zaklenjena, je prišel oče metati v okno svojega stanovanja kosček zmrzlega snega, da bi priklical sina, a se mu ta ni javil. Videč, da ne more priklicati sina, je pozval sosedo, s katerim sta vložila vrata in je tako zamogel oče priti v stanovanje. Očetu se je takoj zazdelo, da nekaj ni v redu. Po tleh je ležala razmetana obleka. Ko pa je odprl vrata v shrambo za jedila, je od strahu in groze skoro otrpnil. Na ključki vrat je visel obešen — sin Maks, obešen v žensko spodnje krilo.

Prestrašeni oče je zavpil in skočil k sinu, ga naglo odrezal ter položil na tla. Tam pa je ležalo le še truplo, kajti mali Maks je bil že mrtev in hlad. Ker je oče mečnil, da je vendarle še upanje, zbuditi sina k življenju, je odhitel na cesto ter skočil v bližnjo Jeločnikovo trgovino, odkoder je telefoniral po pomoč k najbližjemu zdravniku dr. Jemcu na Tržaški cesti. Pozvani zdravnik se je pozivu nemudoma odzval in prišel v Rožno dolino že po nekaj minutah. Poskušal je mladega fanta zbuditi v življenje s pomočjo umetnega dihanja, kar se mu pa po dolgem trudu ni posrečilo. Mladi vajenček, ki je bil izredno ubog, živ in priiden, je odšel v smrt v hipni duševni zmedenosti.

Z Jesenic

Smrtna žetev. Po dolgotrajni bolezni je v sredo popoldne preminil v 78. letu starosti g. Blaž Olifčič, zasebnik na Savi pri Jesenicah. Pokojnik je bil vseskozi na prednjem in kremenit značaj ter je v najtežjih časih stal neomajno v naprednih vrstah. Edina opora in uteha je bila pokojnemu v dobi večletne bolezni poleg soprogke sin Robert, znani večkratni sokolski prvak, sedaj uradnik pri poštini direktorji v Ljubljani. — V bolnici bratovske skladnice KID na Javorniku je po daljši bolezni umrl v 52. letu starosti delovodja g. Franc Ovnič. Pokojnik, tiha in mirna duša, je bil doma iz Prevalj na Koroškem. Bodi obema ohranjen lep spomin, preostalim naše sožalje!

Posnemanja vredno. Vodstvo gasilnega društva KID na Jesenicah je darovalo vdovi svojega bivšega izvršujočega člana Antona Kralja, g. Tereziji Kralj 400 dinarjev kot čisti preostanek svoje prispeljane prireditve. Uboga vdova s 3 malimi otroki se je nahajala v veliki bedi, zato velja vodenemu vodstvu gasilcev vse priznanje.

Iz Tržiča

Igra »Pogumni Tonček«, ki jo je uprizorila mladina tukajšnje meščanske šole pod vodstvom g. Kopitarja, je trikrat napolnila telodavnico. Prav posebno je bila obiskana nedeljska popoldnanska predstava, kjer se je nadebudne mladine kar trlo. Mladi igralci so svoje naloge izvršili prav dobro, nekateri celo odlično. Zelo lep je bil tudi ples vlt. Uprizoritev je pokazala veliko višino razumevanja za kretanje na odru, kakor tudi za lepo izgovorjavo besedila. Ljubiarska in ljubevska pravda bi pa tudi pri uprizoritvi prišla na svoj račun, ker učenci prav lepo evkajjo, čeprav pride vezava besedi na lj. No, pa šalo na stran in recimo, da vsi mladi igralci za služijo veliko pohvalo.

Ponovitev »Svejka« je bila še razmeroma dobro obiskana in so obiskovalci prišli na svoj račun. Igra je šla dokaj boljše od rok, kakor prvič, čisti dohodek te predstave so združeni diletanti namenili Pomladku Rdečega križa, ki bo tudi letos poslal kolonije slabotnih otrok k morju na okrevanje. Plemenita gesta združenih diletantov zasluži priznanje.

Lep jubilej. Letos poteče 25 let, odkar služita na tržički dekleški osnovni šoli g. Grundnerjeva Zofija in Paternostrova Marija. Ta dogodek bo praznovala osnovna šola prav slovesno v aprilu. Obema odličnim učiteljicama pa že danes izrekamo naše iskrene čestitke z željo, da bi še dolgo let v zdravju in zadovoljstvu vršili svojo težko vzgojno nalogo med tržičko mladino!

Iz Litije

Slovenski Narod v kolportazi. Z današnjim dnem se bo dobival »Slovenski Narod«, ki prihaja zdaj že s popoldanskim dijaškim vlakom ob 15. uri v Litijo (tudi v kolportazi po 1 Din komad pri Narodovi gdi. Vidki, nakar opozarjamo vse prijatelje našega edinega popoldnevnika.

Akcija za jutrova podporni sklad. Zbirko 320 Din, ki jo je zbral g. Rudolf Tišler v Litiji, so darovali naslednji gg.: Potisek Franc 10 Din, neimenovana 20 Din, neimenovana 50 Din, neimenovana 10 Din, Bevk 20 Din, Svetec 20 Din, Pleničar 20 dinarjev, Boršek 20 Din, Josip Modic 20 dinarjev, Končar 20 Din, neimenovana 10

dinarjev, neimenovani 10 Din, Jela Šribar jeva 20 Din, Lojze Bizjak 20 Din, Tišler Rudolf 25 Din, Jože Zupančič 25 Din.

Kopalnice zaprto. Javno kopalnico, ki ga vzdržuje litjska predelnica, je zaradi pomanjkanja premoga za nedoločen čas zaprto. V interesu ljudske higijene je, da bi se kopalnice čimprej zopet otvorile, kar bo uvidena predelnica uprava vsekakor gotovo tudi storila, saj je to edina slična uprava v vsej okolici, ki je z zatvoritvijo mučno prizadeta.

Iz Ptuja

Ptujsko mestno gledališče. Danes, 1. marca gostujejo Mariborčani z nad vse ljubko in zabavno opereto »Na cesaričinu povoju«. Opozarjamo zlasti na ljubko otroško sceno, ki navadno gane publiko do solz.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Sokolski odsek pri Sv. Juriju ob Ščavnici bo imel svoj redni letni občni zbor v nedeljo 3. marca v Posojilnici ob 10. uri. Dolžnost vsakega člana je, da se občne zboru sigurno udeleži. Zdravo! 400

Sport

Sportni drobci

Kakor javlja »Juturni list«, je JNS na prošnjo LNP razveljavil zadnje sodniške izpise, ker jim ni pristojoval delegat podsaveza.

Balkanska nogometna konferenca, ki je bila prvotno napovedana za Bukarešto, se bo mogoče vršila v Beogradu. To je pač odvisno od stališča, ki ga bodo zavzeli posamezni savezi. Grčija, Bolgarija, Turčija ter seveda naš savez bodo gotovo za Beograd. V Zagreb prispe avstrijski savezni kapetan dr. Meisl, ki se bo z našimi delegati dogovoril glede raznih vprašanj, ki se tičejo organizacije tako zvezne »vzhodne nogometne skupine«, JNS stoji na stališču, da je naša država v nogometu med vzhodnimi državami, vsled česar ji gre brezdvomno vodilna vloga v tej skupini. Jugoslavija zahteva zaradi tega za sebe mesta predsednika in tajnika. Bukareške, odnosno beogradske skupine se bosta za JNS udeležila dr. Pandaković in dr. Riboli.

Kakor namo, je dr. Meisl tudi posebej dovedel med nami in Italijo, JNS meni v tem vprašanju, da se morejo sportni odnošaji z Italijo vzpostaviti le na podlagi osebnih razgovorov in na podlagi protokolov, ki bo podpisani od funkcionarjev obeh savezov.

V zelo dobrih gmočnih razmerah je češki podsavez v Pragi. Njegovo premoženje znaša približno 1.600.000 Din. ker je imel

v zadnjih letih lepe čiste dobičke. V njem je vključenih 287 društev z 12.739 igrač.

»Česke Slove« je dobilo iz Amerike vprašanje, ali bi mogla češkoslovaška nogometna reprezentanca prirediti turnejo po Ameriki.

Dne 4. in 5. marca se vršijo v Londonu tekme v umetnem drsanju za svetovno prvenstvo gospodov. Sedanji svetovni prvak je Avstrijec inž. Willy Böckl, ki pa ne bo startal, ker se nahaja službeno v Ameriki. Ker najbrže tudi Šved Grafström ne bo startal, ima najboljši izgled mladi Dunajčan Karol Schäffer. Nemci iz gmočnih virov ne bodo startali.

Arne Borg je v Brisbane v Avstraliji v prostem plavanju na 1000 yrdov postavil z 11:54.4 nov svetovni rekord. Plaval je v 50 m bazenu. Njegov dosedanj rekord na to progo je znašal 12.021.

Službene objave JLAS

1. JLAS priredi 24. marca 1929 v Zagrebu na tekašišču 1. Hrv. motociklističnega kluba v Cernomeru ob 16. uri cross-country tek na 10.000 metrov za moštva in poedince.

2. Tek se vrši na tekašišču iz zemlje, dolgem 800 m z dvema velikima zavojema, a tudi preko istega z umetnimi zaprekami.

3. Prijava se naj pošilja na naslov: M. Dobrinč, Zagreb, Mihanovičeva 40/II, najkasneje do 17. marca 1929. Vloček (prijava) stane Din 15.— za poedince ter 30 Din za moštvo.

4. Moštvo tvori najmanj 6 tekačev, od katerih 4 najboljši vplivajo na plasement moštva.

5. Nagrade dobiva najboljša trojica poedincev in najboljši trije klubi, katerih moštva se plasirajo na prva tri mesta.

Zmagovalec poedincev dobi naslov »Prvak Jugoslavije« za 1. 1929 v cross-country tek, a klub, katerega moštvo zmaga, dobi naslov »Klubiški prvak Jugoslavije« za 1. 1929 v cross-country tek.

6. Tekmovanje se bo vršilo v smislu pravil odnosno pravilnikov JLAS. — Tajnik I.

SK Svoboda. Danes v petek ob 19.30 tehničen trening v prostorih Svobode v Delavski zbornici, Miklošičeva cesta. Prosim polnoštevilno in točno. — Načelnik.

Smučarski klub Ljubljana. Danes trening za vse tekmovalce. Kralj in čas običajen. Trening vodi g. Brvar. Vsi in točno! — Predsednik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 17.30 trening II. skupine v telodavnici šole na Ledeni. — Naproša se tov. Breskvar Pr., da se zglašijo člani ob 18. uri v tajništvo. — Načelnik.

SK Ilirija (ženska sekcija). Danes ob 18.30 v posebni sobi kavarna Evrope članski sestanek. Na dnevnem redu sestanka je nova razdelitev treningov. Prosim točno in vse. Na one, ki se sestanka ne udeležijo, se pri razvrstitvi treningov ne bo oziralo. — Načelnik sekcije.

SK Jadran. Zaradi nepričakovane zadržke se danes še ne vrši trening in sestanek.

Gospodarstvo

Občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani

Včeraj popoldne se je vršil IX. redni občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. Kakor vsako leto, je ta banka tudi letos, kot prvi veliki denarni zavod, predložila bilanco za preteklo leto. Iz letnega poročila posnemamo, da je bil zavod tudi lani pri podeljevanju kreditov zelo previden, zato tudi ni imel izgub na dubioznih terjatvah, čeprav so se posli znatno razširili.

Dosežen čisti dobiček je znašal pri glavnici od 12.5 milijonov Din 3.38 milijona Din. Ostal je na isti višini kakor leta 1927, ker je banka vse leto držala velik del sredstev mobilno naložen, torej z malim donosom. Od tujih sredstev v višini 441 milijonov Din je bilo konec pret. leta v blagajni 22.3, v meničnem portfelju 68.0, pri bankah pa 190.5 milijon Din, tako da so najkvalitetnejše naložbe znašale 280.8 milijona Din ali 64 odst. vseh tujih sredstev. Ta izredno visoka likvidnost mora vsekakor še poglobiti ugled, ki ga splošno uživa ta zavod.

Iz bilance je razvidno, da so aktivna zelo preveč bilancirana. Vrednostni papirji so vnešeni z 66.1, konzorcijski računi z 13.8, rezalite pa z 1.2 milijona Din. Račun debitorjev (brez bank) se je povečal od 137.2 na 167.9 milijona Din. Med pasivami so se vložje

na hranilne knjižice dvignile od 54.8 na 59.5 milijona Din, ostali kreditorji pa od 373.6 na 381.5 mil. Din.

Občni zbor je sklenil razdeliti tudi za preteklo leto 10 odstotno dividendo (125 mil. Din) in deliti rezervne fondse z vsoto 1.35 milijona Din. S to dotalico so rezervni fondsi dosegli 13.85 mil. Din. Dosedanja uprava pa je bila usnovno izvoljena. 330

Razvoj blagovnega prometa na ljubljanski borzi

Blagovni promet na ljubljanski borzi se je v preteklem letu prav ugodno razvil, zlasti v lesu in žitu. Napram 1. 1927 se je namreč dvignil od 2290 na 2815 vagonov, odnosno od 16.4 na 31.0 milijona Din.

Les. Glede prometa v lesu more edino ljubljanska borza od vseh ostalih blagovnih borz v državi (sedaj jih je po ustanovitvi borze v Skoplju že 6) zaznamovati uspehe. Temu je vzrok dejstvo, da so razen v Sloveniji v vseh ostalih pokrajinah naše države gozdovi večinoma last države ali občin, dočim so v Sloveniji skoraj izključno v privatnih rokah. V Sloveniji imamo 96 odstotkov privatnih gozdov, v vsej državi pa le 33 odst. V Bosni, Hrvaški in Srbiji eksploatirajo obsežne državne in komunalne gozdove velike industrijske družbe, ki pri kupljenju ne potrebujejo posredovanja borze. V Sloveniji pa imamo večinoma male in srednje proizvede (okrog 2500 žag), ki se pri prodaji že radi poslužujejo ljubljanske borze.

Lani je bilo na ljubljanski borzi prodanih 2475 vagonov lesa napram 2144 v 1. 1927. Vrednost prometa v lesu pa se je še v večji meri dvignila kakor količina, in sicer od 12.6 na 20.8 milijona Din. Največ je bilo prodanih desk in plohov, in sicer 862 vagonov v vrednosti 10.4 milijona Din, dalje 292 vagonov tramov, tramčev in stebričev (2.5 milijona Din), 567 vagonov drv (1.1 milijona Din), 177 vagonov brzojavnih drogov (1.4 milijona Din), 170 vagonov hlobov (1.1 milijona Din), 87 vagonov prago (0.8 milijona Din), 54 vagonov remelinov, 52 vagonov oglja, 32 vagonov friz, 30 vagonov bordenalov, 19 vagonov letov in 13 vagonov hmeljev.

Deželni pridelki.

Znatno se je dvignil tudi promet v deželnih pridelkih, predvsem v žitu. Skupaj je bilo lani prodanih preko ljubljanske borze 340 vagonov žita in drugih deželnih pridelkov napram 146 vagonov v 1. 1927; istočeno pa se je vrednost dvignila od 3.7 na 10.2 milijona Din. Po količini se je torej promet v deželnih pridelkih podvojil, po vrednosti pa potrojil. V posameznih vrstah dežel. pridelkov je znašal promet (v oklepajih poštiki za 1. 1927.): pšenica 208 vagonov (85.5), koruza 70.5 vagona (23), moka 42 vagonov (4.5), rž 5 vagonov (0.5), ječmen 1.5 vagona, orehi 0.5 vagona, krompir 1 vagon, seno 9 vagonov (25).

— Pristop Jugoslavije k Mednarodnemu uradu za vino. Mednarodni urad za vino (Office International du vin) je bil s sedežem v Parizu ustanovljen že 1. 1924 ter so takrat takoj pristopile naslednje države: Francija, Italija, Grčija, Madžarska, Španija, Luksemburg, Portugalska in Tunis. Naloga urada je: 1.) Da na podlagi znanstvenih ugotovitev opozarja na higienske lastnosti vina in propagira konzum vina; 2.) da brani vinogradniške interese in popravila pogoje mednarodne vinskega trga; 3.) da dostavlja vladam mednarodne konvencije glede vinskih analiz; 4.) da vladam stavlja predloge za zaščito porekla vina, za čistost in avtentičnost pridelka do prodaje, za boj proti ponarejanju vina in proti nelegalni konkurenci ter za razvijanje vinske trgovine. Mednarodni urad je ustanova raznih držav. Vodstvo je v rokah posebne odbora, ki ga sestavljajo delegati priključenih držav. Odbor se sestane dvakrat na leto. — Jugoslavija doslej vključ v Mednarodnemu uradu za Pariza iz nerazumljivih raz-

HAG

... je dokazano, da kofein, vzne mirajoča vsebina kave, pri daljši porabi škodljivo deluje na srce...

Dr. med. V.

»BLAGOSLOV ZA ČLOVEŠTVO«...

Je mnenje nekega zdravnika o kavi Hag brez kofeina. Kava Hag je sestavljena iz najfinjših srednje in južno-ameriških vrst kave, toda še pred praženjem ji je odvzeta njena škodljiva snov — kofein. Ravno radi tega lahko uživate kavo Hag v poljubni množini, brez vsake škode za živce in druge organe. Samo en polžkus, in Vi je ne boste več mogli pogrešati; tako je dobra in zdrava.

BON ZA BREZPLAČNI VZOREC Jo. 6

Pošljite mi vzorec Vaše kave Hag brez kofeina.

Prilagam Din 1.50 za pošt. stroške.

Ime: _____

Kraj: _____

Cesta: _____

Prosim izrezati in poslati: KAVA HAG D.D. Maribor, čeva 14-b, Zagreb

logov ni pristopila k tej mednarodni organizaciji. Pač pa je sedanji kmetijski minister g. dr. Frangeš takoj uvidel potrebo našega sodelovanja ter je pred nekaj dnevi podpisal odlok, s katerim se tudi Jugoslavija priključuje Mednarodnemu uradu za vino. Letnina za Jugoslavijo znaša 3000 zlatih francoskih frankov. — F.

— Pred uvedbo zlate valute v češkoslovaški. Na obnem zboru češkoslovaške narodne banke je te dni guverner Pospisil napovedal, da bo vlada v kratkem predložila načrt valutnega zakona, s katerim se bo uredilo valutno vprašanje republike. Kot enota bo določena relacija 1 češka krona enaka 44.58 miligramov čistega zlata, kar odgovarja sedanjemu tečaju dolarja od 33.75 Kč za 1 dolar. Kakor se čuje, ne bo uvedena popolna zlata valuta, temveč valuta na podlagi zlatih deviz (Gold exchange standard). Kakor znano, je češkoslovaška valuta že stabilna od leta 1921.

— Dohane. Prometno - komercialni oddelk direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. marca ponudbe glede dobave 2400 komadov žarnic in 300 komadov zavornih cokolj. Direktorija državnega rudnika v Velenju sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave pocinkane žice, do 11. marca glede dobave pisarniških potrebščin, 1 kompletne avtomatične telefonske naprave, 1 električnega motorja ter glede dobave različnega železa. Delavnica drž. železnic v Mariboru sprejema do 6. marca ponudbe glede dobave strešne pločevine, do 7. marca pa glede dobave gonilnih osi. Direktorija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 7. marca ponudbe glede dobave 140 kub. m jamskega leša. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 11. marca: pri upravi smodnišnice v Kamniku glede dobave 30.000 kg trinitrotoluola ali trinitroanfalina; pri policijski direktoriji za Bosno in Hercegovino v Sarajevu glede dobave 120 kompletnih uniform za policijsko stražo; 11. marca pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelk v Beogradu, glede dobave 10.500.000 komadov spojin; 12. marca glede dobave 480.000 komadov kartonskih škatljic; 14. marca pa glede dobave 603.000 metrov pločevinastih spojin za škatlje; 14. marca pri komandi mesta v Mariboru glede oddaje pojava železnih konstrukcij v vojašnici Kralja Petra v Mariboru. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so na vpogled v pisarni Zbornice TOI).

— Dohane. Strojni oddelk direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. marca ponudbe glede dobave oljnatih barv, milnija, laka, grafit, zlate bronze, denaturirane alkohole, salmijake, solne kisline in natrij. Do 9. marca pa glede dobave kabljev. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direktorija državnega rudnika v Velenju sprejema do 4. marca ponudbe glede dobave medenih palic, do 11. marca glede dobave železnih mrežnih jaborov, prijematev, ležajev, vzvodnih oces, raznega železa, vijakov, varilnih palic, matic, verig in gumijevih cev, do 12. marca pa glede dobave 3000 kg ječmenove kave.

Borze

28. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Nekaj potrebe je bilo v devizah na Curih in Prago, v katerih je dala blago Narodna banka, dočim je malenkostno potrebo v devizah na Newyork in Trst krila privatna ponudba. Tečajji so ostali v glavnem nespremenjeni. Med efekti so bile zaključene Strojne po 68.

Na zagrebškem efektivnem trgu se tečajji Vojne škode niso bistveno spremenili. Za aranžma se je trgovala po 427 in 425.5, investicijsko posojilo je obdržalo včerajšnji tečaj 90.50 — 91 brez prometa, agrarne obveznice pa so bile zaključene po 55. Dobri poslovni zaključki bank so ugodno vplivali na tečaje nekaterih bančnih vrednot. Jugobanka se je okrepila na 93.50 in 94 (zaklj.). Unionbanka pa na 55.5 in 55.75 (zaklj.). Med industrijskimi vrednotami je bil promet v Gutmannu po 199, v Danici po 160, v Trboveljski po 475 in v Nihagu po 1 Din.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.8225, Berlin 13.5225, Bruselj 7.915, Budimpešta 9.955, Curih 109.4 — 109.74 (1095.9), Dunaj 8.011, London 27.53, Newyork 56.76 — 56.96 (56.86), Pariz 222.57, Praga 168.32 — 169.02 (168.72), Milan 297.20 — 299.20 (298.20). Zagreb. Dunaj. 7.9958 — 8.0258, Berlin 13.51 — 13.54, Budimpešta 9.92 — 9.95, London 27.613 — 27.635, Newyork 56.76 — 56.96, Milan 297.302 — 299.302, Praga 168.32 — 169.12, Curih 109.44 — 109.74, Bruselj 7.995 — 7.925, Pariz 221.57 — 223.57, Italij. lire 296 — 298. Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.31, London 23.235, Newyork 53.0, Milan 27.23, Praga 15.40, Dunaj 73.10, Budimpešta 90.655, Berlin 123.40, Bruselj 72.25, Amsterdam 208.25, Varšava 58.35, Bukarešta 3.10, Sofija 3.755. Efekti.

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljubljanska Kreditna 125 den., Prastredona 930 den.,

Kreditni zavod 175 den., Strojne 68 zaklj., Vevče 120 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 denar.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 427.5 — 428, kasa 427 — 428, za marc 430 do 432, za april 434 — 435, za december 460 do 462, investicijsko 90.5 — 91, agrarne 54.5 do 55; bančne vrednote: Prastredona 930 den., Unionbanka 55.75 — 56, Kreditna 93 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Jugo 93.5 — 94, Srpska 154 den., Poljo stara emisija 17.25 — 17.5; industrijske vrednote: Gutmann 199 — 205, Slaveks 102 — 105, Slavonija 5 — 5.5, Nihag 1 — 3, Danica 160 do 165, Drava 405 blago, Isis 21 — 24, Vevče 125 den., Dubrovačka 500 — 505, Jadranska 580 den., Sečerana 480 — 490, Union (Osijek) 200 — 215, Brod vagon 300 — 320, Trbovlje 472.5 — 475.

Beograd. Vojna škoda 426 — 428, za marc 431.5, investicijsko 90.5 — 91.5, agrarne 53.5 do 55.

Blagovna tržišča

— Alzaško hmeljsko poročilo. (Strasbourg, 26. februarja.) Zaradi nespremenjenega mirnega tržnega položaja se poljska nekaterih hmeljarjev nervoznost in ti ponujajo blago že po 200 do 250 frankov za 50 kg, to je 6.60 do 8.80 Din za kg, vagon Zalec. Po teh cenah je prešlo zadnji teden kakih 200 stotov jugoslovenskega hmelja v druge roke. Lani ob tem času se je plačevalo kljub večim zalogam trikrat višjo ceno. — Etnološki zgodnje in vroče poletje ali upanje nanj še more rešiti položaj. Vsem postaja jasno, da je hmelja preveč na trgu in edina odpora temu je za prihodnje leto, da se vsi slabši nasadi opustijo in sploh gojenje hmelja precej omeji. — J. Lavrič.

Ljubljanska blagovna borza (28. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključenih je bilo 6 vagonov drv. Deželni pridelki: Tendence trdna. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice. Nudi se pšenica (slov. post., mlevska tarifa, palč. 90 dni, 80 kg, 2 odst. primesi): baška promptna po 305 — 307.50, za marc po 310 — 312.50, za april po 315 — 320; moka »Og«, fco. Ljubljana, plač po prejemu po 430 — 425; koruza: laplatska, promptna, fco. Domžale po 345, baška, času primerno suha, slov. post. navadna tarifa po 310 — 312.50; ječmen, baranjski, pivovarski, 68—69 kg 345 — 347.5; baški, ozimni, 67—68 kg 330 do 332.5; oves: baški slov. post. po 290 — 292.50.

Nespleta avkcija sirovih kož v Zagrebu. Dne 26. februarja se je vršila vsakomešna avkcija sirovih kož zagrebške mesarske zadruge. Na ponudbo je bilo 125 vagona govejih kož in 15 vagona telečjih. Avkcija ni uspela, ker se ni javil nikak interes.

Žitni trg. (28. februarja). Na vojvodinskem žitnem trgu je tendence ostala nespremenjena. Amerika je sicer malo popustila, v Budimpešti pa se tečajji niso spremenili. Baška pšenica stane dalje 247.50, poljska 250 in baška 242.50. Oves je čvrst pri 250, koruza pa stane za promptno dobavo 264. Blago iz Vojvodine prihaja z veliko zamudo. Moka se za Slovenijo in Vojvodino že naklada, žito pa še ne.

Novosadska blagovna borza (28. februarja). Tendence nespremenjena. Promet: 14 vagonov pšenice, 1 vag. ječmena, 4 vag. koruze, 9 vag. moke in 2 vag. otrobov. Pšenica: baška 245 do 247.5, banaška 240 — 242.5; sremska 247.5 do 250. Oves: baški in sremski 247.5 — 252.5. Kuruza: baška in sremska 262.5 — 265; za april — maj 280 — 285. Moka: baška »Og« in »Og« 342.5 do 352.5, »2« 322.5 — 332.5, »3« 302.5 — 312.5, »6« 277.5 — 282.5; »7« 262.5 — 267.5; »8« 207.5 do 217.5. Otrobi: baški 182.5 — 185.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (27. februarja). V zvezi z neenotno tendenco na inozemskih borzah (Budimpešta je bila nekoliko čvrstejša, Amerika pa blažje), je bil promet na dunajski borzi slab. Zaradi slabih ponudb je bila tendence v pšenici nekoliko prijaznejša, vendar so cene ostale nespremenjene. Promptna koruza se je za malenkost okrepila. Bolgarsko blago se je za april nudilo po 1.71 Kč ex šlep Dunaj. Jugoslovenska moka notira 56.50—57.50 šilinga, madžarska po 57 — 58 šilingov.

Iz življenja in sveta

Tornado s petrolejskim dežjem v Ameriki

Več tucatov ljudi mrtvih, na stotine ranjenih, na tisoče brez strehe — Vihar je nosil ljudi po zraku kakor peresa — Odkod sta prišla benzin in petrolej med padavine?

Ameriške države Texas, Arkansas in Mississippi je te dni obiskal strašen orkan, ki je razdejal več krajev, ubil nekaj deset ljudi in ranil na stotine prebivalcev. Najtežje je trpela naselbina Duncan, vasica s 450 prebivalci. Tornado jo je v pravem pomenu besede izbrisal s površja zemlje. Podrl je hiše in kočice in pokopal pod razvalinami mnogo starcev in dece.

V tem kraju je prebivalstvo deloma ubito, deloma težko in lahko ranjeno. Silovitost burje je bila toliko, da je nosila ljudi po zraku kakor peresa. Nekega otroka je piš zajel sredi ceste in ga je treščil v 10 metrov oddaljeno drevo s tako silo, da je obležal na mestu mrtve. Ob času katastrofe je neki farmer molzel kravo v hlevu. Naenkrat se je hlev zganil v temeljih in se odtrgal od zemlje. Mož je mislil, da se mu blede. Tedajci pa prifrčal skozi vrata od hleva njegova hči, katero je tornado pograbil in vrtil nekaj časa po zraku. Dekletu se ni nič zgodilo. Po prestatem strahu se ji je zavest povrnila.

Težak je klovnov poklic

V Parizu je nedavno gostovala znana »Sinardijska« skupina, ki potuje od mesta do mesta in predvaja razne arstistične točke. Glavna med točkami je tako imenovani »Telov strel«, pri katerem nastopa kot figurant reven klov, ki ga je Sinardi sam pred davnim pobral napol mrtvega od gladu na cesti. Njegova vloga je v tem, da se nastavi s prstanom v eni roki in z balonom v drugi pred Sinardijsko, ki mu z dvema streloma prestrelji prstan in kjer je kdaj okusil skrajni glad, zaupa v takšnih slučajih rajši milostni usodi nego glasu previdnosti.

Tako je stal klov dolgo časa vsak večer pred puško in ni trenil z očesom, ko je senzacije žejno gledalsko druhal v varijeteju oblivala pol zgrožena pol prijetna kurja polt. Sinardi je imel sigurno oko in ni zgrešil cilja. Končno pa je dobila tudi usoda svoje muhasta razpoloženje. Nekega večera je prebil strel klovnu roko namesto prstana, ki ga je držal tik pred očmi. Strelec se je obotavljal ponoviti nevarni eksperiment z balonom, a klov se je samo obligatno priklonil občinstvu, kakor da se ni nič zgodilo. Tudi občinstvo ni ugovarjalo in tako je moral Sinardi hočeš nočeš v drugič nameriti puško. Strel je počil, klov se je zgrudil s prestreljenimi prsi na tla. Šele sedaj je začela publika protestirati in jo je morala policija pognati iz dvorane, med tem ko so nevarno ranjenega klovna prepeljali v bolnišnico. Zadnja senzacija: Ranjenec se upira na vso moč, da bi tožil Sinardijsko za

Mnogo ljudi je burja odnesla skozi okna.

Ko je bilo teh prizorov konec, se je vlila ploha, a ne navaden dež, ampak nalič, ki je smrdel po petroleju in bencinu. Kako je prišlo do tega? Pojasnilo je prišlo naknadno. Tornado je razdejal in odnesel v zrak velike petrolejske in bencinske tanke, ki so jih bili napolnili na letališču Sooler s 3000 galonami tekočine. Pločevino je burja raztrgala kakor papir, da se je petrolej in bencin v zraku pomešal z dežjem. K sreči je močna ploha preprečila ogenj, kajti iz podrtih so švigali plameni, ki bi lahko uničili še to, kar je ostalo od viharja.

Velikansko škodo so naknadno ugotovili v Memphisu, Dallasu in Grand Plainsu. Sedaj so cele pokrajine pod vodo, 75 družin so morali rešiti pretežnega pogina z zasilnimi čolni in splavi. Poplave so mestoma takšne, da so morale tvornice na poškodovanem ozemlju ustaviti obratovanje in dati stavbe na razpolago ljudem za stanovanja. Skupno gre v milijone dolarjev.

odškodnino. Njegovo stanje ni takšno, da bi ne mogel upati na ozdravljenje. In ko ozdravi, kaj naj napravi drugega, nego da prevzame ponovno vlogo figuranta pri »Tellovem strelu«? Ali naj gre na cesto in okusi znova usodo gladovalca?

Ples organiziranih beračev v Berlinu

Berlinski berači imajo strokovno organizacijo »Bettlergilde«, društvo z oblastveno dovoljenimi pravili in obvezno članarino. Društvo nudi svojim članom vsako leto poleg raznih drugih ugodnosti tudi ples. Ta prireditev je zelo originalna, ker kaže, da se beračem ne godi slabo in da je beračenje poklic, ki dobro nese.

Berlinska prireditev se je vršila tiho in navidez skromno. O njej nihče ni vedel, razen povabljenecv in oblasti. Policija je do zadnjega molčala o njej prav tako kakor so molčali berači sami, a tudi orkestranti, angažirani pevci in kabaretiisti, ki so beračem krajšali dolgo morečo zimsko noč. Udeleženci se na plesu niso pojavili v cuniah in tudi ne v frakih in smokingih. Bila je predpisana temna promenadna obleka in predpisa so se držali vsi do zadnjega.

Ples se je začel ob desetih zvečer. Nihče izmed neposvečenih ni vedel, kakšna organizacija ga prireja. Plesalci so bili zelo veseli in razposajeni. Med plesnimi točkami so sedeli za mizami ter naročali vino in sekt ter so računali poravnali. Pravijo celo, da so se

slajno izkazali pri napitnini. Zabava je trajala do ranega jutra in berači so se razšli brez incidenta, po prespanem maku pa so zopet obnovili vsakdanje »delo«.

Politično osumljeni v bivši papeški državi

Senator Dalolio je zbral pred leti tajne znake, katerih se je posluževala policija v bivši papeški državi pri sestavljanju potnih listin in drugih izkaznic. Na primer v mesecu maju 1834. sta nomenili dve piki za protokolno številko, da je lastnik potnih listin neoporečen, nobene sumnje ni na njem, kdor je imel pa le eno piko, je bil politično sumljiv individij, na katerega so se opozarjale oblasti. Znake so pogostoma menjavali, da bi jih ljudje ne razkrili. Po izkaznicah so podčrtavali ali krajšali besede. Organ javne varnosti so že vedeli, kaj to pomeni. Po tem je na primer imel eden v izkaznici napisano »december«, drugi pa »Xber«, prvi je bil čist, drugi črn in nevaren. Pozneje so imeli tudi različne tiskovine za ene in za druge. Političnih osumljenecv je bilo vedno veliko število. Kdor ni bil prav slepo vdan papeški oblasti, je bil vedno poln njenih pik, ki so mu pretile z zaporom in smrtjo.

103-letna Rouenčanka

V Rouenu na Francoskem je slavila 103-letnico svojega rojstva vdova Petit, ki je imela samo dve hčeri, a šteje med ostalim svojim potomstvom 11 vnukov, 29 pravnukov in 3 prapravnuke.

Internacionalizacija govorečega filma

Doslej so dvomili, da bi se mogel govoreči film razširiti po vsem svetu, češ, da ga ovira pomanjkanje jezika, ki bi ga razumeli vsi ljudje. Če je resnična vest, ki prihaja iz Amerike, pa je tudi ta nedostatek odpravljen. Poročajo namreč, da se je nekemu Edvinu Hopkinsu posrečilo izumiti metodo, po kateri je mogoče na govoreči filmski trak sprejemati istočasno z mimičnim trakom in v popolnem skladu z gibi ustnic in s kretnjami igralcev besedilo v vseh mnogih jezikih, ki ga potem razčlenijo v posamezne jezike in odposljejo z običajnim filmom po svetu. Vsako ljudstvo prejme tedaj govoreči trak v svojem jeziku. Podrobnosti Hopkinsove metode še niso znane, a kot drugo njeno prednost navajajo to, da nastopajo v sliki lahko vsi filmski igralci, tudi če nimajo dobre izgovorjave, ker jim sploh ni treba govoriti. Ta del njihovih vlog opravljajo namreč lahko posebni, skriti deklamatorji.

Tajni in javni konsistoriji

Kakor poročajo iz Rima, se bosta vršila letos v marcu dva konsistorija, in sicer dne 18. marca tajni konsistorij, javni pa tri dni pozneje, 21. marca. Najvažnejše v tem konsistoriju bo papežovo poslanstvo. Pij XI. bo govoril o konkordatu, ki je bil sklenjen med Vatikanom in italijansko državo.

Jo je ponos minil. Začela si je barvati lase in uporabljati »neškodljivo« sredstvo. Barvala si jih je redno vsak dan in prikrivala okolici, da je siva.

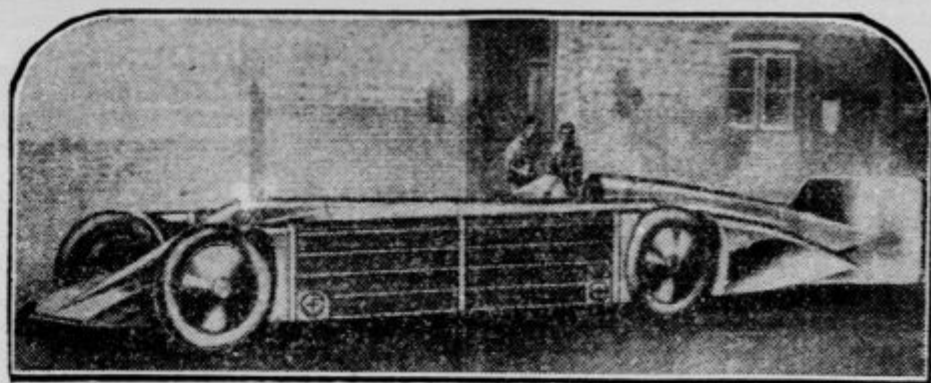
Tedajci pa zbolila. Morala je leči v posteljo in ko je toliko okrevala, da je lahko vstala in je stopila pred zrcalo, je strahoma spoznala, da so njeni gosti lasje, ki so jih pesniki nekoč opevali, prijatelji pa tolikanj hvalili, vsi sivi.

Njeno lice je dobilo čisto drugačno barvo. Sprjazniti pa se je morala še z drugo stvarjo: ko se je natančno ogledovala pred zrcalom, je opazila, da nima gub samo ob očeh, ampak tudi ob ustnicah. In domislila se je pripovedke o carju, ki se je postaral čez noč in si je sam priredil pogreb. Zaklenila je vrata, izmila si je obraz z vodo in milom, počesala si sive lase in se oblekla, kakor se oblačijo stare dame.

Prevzel jo je takšen strah, da je smeh na njenih licih kar zatemnel in se ni več ponovil. Kako strašna je bila ta maskerada! Hotela se je obleči kakor stara ženska, a zdaj je bila v resnici stara žena!

Vprašala se je z grozo: Ali je mogoče čez noč postati drugi človek?

Za nov avtomobilski hitrostni rekord

V Miamiu (Florida) se bo vršila 10. t. m. avtomobilska dirka za nov hitrostni rekord. Tja je prispel že angleški dirkač Segrave, ki bi bil kmalu onemogočil svojo soudeležbo. Na neki poskusni vožnji, ko je drevil z brzino 290 km na uro, je skočilo njegovo vozilo s ceste v strmino z 12 m dol-

gim skokom. Za srečo je padlo spet na kolesa, tako da ga je dobil dirkač spet v oblast.

Slika nam kaže Segravov avtomobil, ki je izdelan po novih načrtih in ki ima razne prednosti, tako da ni izključena njegova zmaga na prvenstveni tekmi.

Charlie Chaplin ima vnetje slepiča

»Zastrupljenje« Charlieja Chaplina je v resnici čisto drugačno kakor pišejo listi. Po avtentičnih poročilih je Chaplin zbolel za vnetjem slepiča. Vnetje je akutno in zaradi tega posebno opasno. Zdravniki se doslej še niso mogli odločiti, kaj naj store s pacijentom. Operacija je zaenkrat baje izključena in stanje filmskega komika je z ozirom na to zelo resno.

20.000 neplačanih oblek

Budimpeštanski izdelovalci moških oblek so se združili za skupno tožbo proti svojim nerednim dolžnikom. Stavili so listo, iz katere izhaja, da je teh dolžnikov okrog 14.000, a dolžni so za okroglo 20.000 oblek v skupni vrednosti nad 5 milijonov pengö. Nekateri krojači stoje pred konkurzom, ker niso mogli izterjati svojega denarja.

Kdo porabi največ kave?

Iz San Paola poročajo, da se izvozi največ kave v Zedinjene države, ali podijejo jo največ Danci in Švedi. Američani konsumirajo povprečno na leto šest kil kave na osebo, Švedska in Danska pa 7 kil. Sledijo Norvežani s 6 in pol kile, Zedinjene države, Belgija s 5 in pol kile, Holandska, Francija, Švica, Nemčija in Italija užijejo kave po tri kile na osebo. Naivejši uvoz kave je v Ameriko, sledijo Francija, Nemčija, Italija. Anglija uvaža malo kave, individualni konsum znaša pol kile na leto, ker Angleži radi pijejo čaj.

Amanulah se pripravlja

Bivši afganski kralj Amanulah, ki je moral pred časom resignirati na prestol, je zadnje čase vzel inicijativo na sebe in se je zarotil, da hoče zopet zasesti prestol v Kabul. V ta namen pripravlja številno vojsko 60 tisoč mož. Čete so opremljene s srancoskimi puškami in mitraljezi. Čim nastopi toplejšje vreme, se začne ofenziva. V-hovno novilstvo nad četami bo imel Amanulah sam; pomagala mu bo-

sta Nadir kan, ki bo prodiral od Herada in Ali Ahmed kan, ki bo prodiral iz Dželabada. Kakor se glase najnovejša poročila, so Amanulahove čete že zasedle prve postojanke na potu za popolno osvojitve afganske dežele.

Miguel Villanueva,

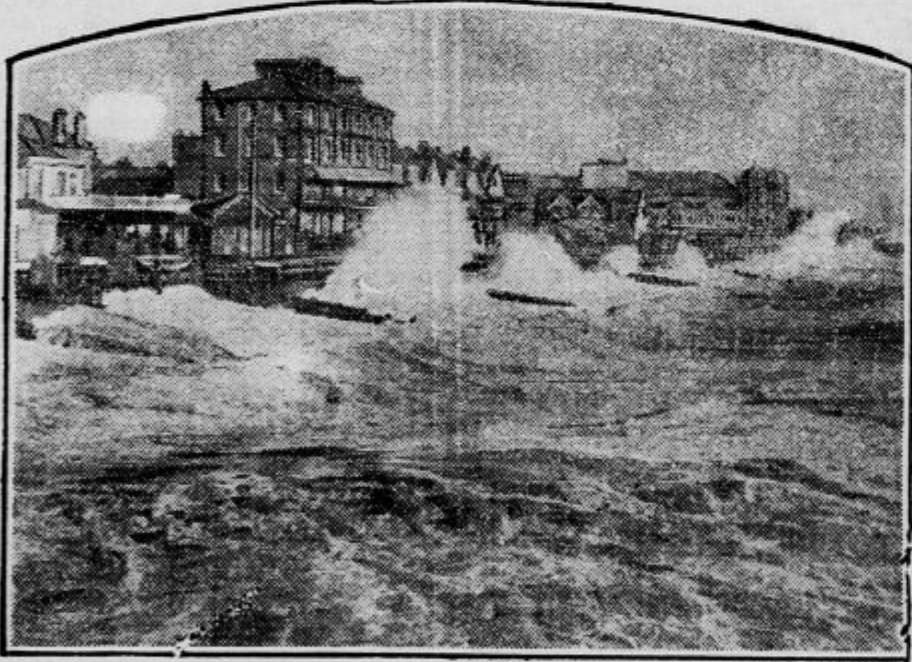
bivši predsednik španske poslanske zbornice, je bil aretiran v Madridu kot pristaš uporniškega gibanja proti de Riverin vlad.

Štirje avtomobili za papeža

V začetku marca pričakujejo v nepeljski luki štiri avtomobile za Vatikan. Avtomobili so dragoceno delo in jih je poklonila papežu neka velika ameriška tvrdka. Kolikor je bilo mogoče izvedeti, je eno izmed vozil določeno samo za papeževo osebno uporabo, dočim bodo ostali trije avtomobili na razplago papeževemu osebju na 44 ha »Città di Vaticano«. Hkrati se doznava, da ostnejo barve papeževih zastav iste kakor doslej, t. j. bela in rumena, obe enako široki, vodoravno sešiti, drog pa bodi po vatikanskem predpisu karminaste barve.

Ob srečanju letošnjega februarja in marca

Craigwell-House v Boggoru

Gradišč ob morju, kjer se je zaradi popolnega okrevanja naselil angleški kralj Jurij V. Prebil bo tu najbrže nekaj mesecev, da se popolnoma okrepi. V Londonu je sedaj debela megla, ki bi kraljevo lečenje še dolgo ovirala.

Fran Herczeg:

Olga se je postarala

Trgovci so jo mnogo let potem, ko je bila poročena, nagovarjali z »gospodično«.

Prijatelji, ki so prihajali v hišo, so se ji laskali z besedo »milostiva«. Vse mesto pa jo je imenovalo »lepa gospa«. Lasje njenega moža so sčasoma postali beli in so začeli izpadati. Pomagal si je s tem, da si je pustil rasti brado, dolgo brado. Njeni znanci, nekoč skromni uradniki in podporočniki, so napredovali v činu; postali so debeli veliki župani, štabni častniki in celo ljudomrzki upokojenci. Ko so jo srečavali na ulici in se je za trenutek ustavljala z njimi, se niso mogli načuditi:

»Joj, vam pa niti čas ne more do živga! Kako vas zavidamo!«

Olga je na vse te poklone odgovarjala:

»Ne čas, ne čas — zdi se mi, da sem morala nekoč biti lepa...«

Oblajala se je zelo moderno. Hodila je elegantno, da se je ob vsakem koraku zvijalo njeno telo, iz oči pa ji je neprestano sijalo solnce židane volje.

»Gospod polkovnik,« je kdaj pa kdaj nagovorila štabnega častnika, »prosim, ne povejte nikomur, kako dolgo se že poznavam.«

»A tako, tako!... Da boste lahko še dalje tajili, koliko ste stari!...«

»Ženska, veste, je stara toliko, kolikor kaže.«

Na soareje je prihajala razgaljena in taktir ji je sijala z lic in ramen kraljevska lepota. Posebno z ramen; bila so polna in čvrsta, napeta kot marmor. Celo v licih je pokazovala drobne jamice. In če ji je kdo podnevi prisodil trideset let, jo je imel zvečer, v oddaljenosti dvajsetih korakov, za mlajšo. Samo od blizu je bilo mogoče ugotoviti, da se ji okoli oči že nabirajo gube.

★

Prišel je dan, ko je Olga opazila, da ima nad čelom kakor prst debel pramen sivih las. To jo je zbudilo v srce in oči so se ji skalile.

Rekla si je: Kakšna budalost je to, da sem tako nenadoma osivela?

Pred dolgimi, dolgimi leti, ko je bila še resnično mlada, je našla pri česanju med lasmi srebrno nitko. Ponašala se je z njo. A ko je začela siveti od kraja,

S t m obveščam cenjeno bčiči stvo, da šem prevzel

kjer bom postregel z najboljšimi domačimi izdelki čevljev ter z najsolidnejšimi cenami. — Ker je moja tt. v Ljubljani poznana kot ena najbolj solidnih, prosim, da se izvolite prepričati tudi v Zagrebu, Ljica 78, kjer bom založil ravno tako solidno blago z nizkimi cenami. — Na skladšču imam vse vrste čevljev, kakor tudi galoše, copate, sandale, platnene čevlje itd. Prosim za cenjeni obisk. Priporočam se

LJUBLJANSKO SKLADIŠČE CIPELA Aleksander OBLAT

Sokol

Glavna skupščina največje župe

Zupne skupščine so zrcalo skupnega delovanja gotovih sokolskih ednic na odrejenem teritoriju. Na njih se razvijajo iz posebnih posameznih župnih funkcijonarjev in iz nato sledenčih debata, kako močna je vez med posameznimi župnimi društvi, koliko dela je bilo izvršenega za skupne cilje in kaj bo treba ukreniti v bodoče, da se delo razširi in še bolj poglobi, da se doseže še poveljnejše uspehe. — Na glavni skupščini ljubljanske župe, smo v nedeljo dobili vtise, da je ta največja jugoslovenska sokolska župa že dosegla precej visoko stopnjo organiziranosti in so se v administrativnem in tudi prosvetnem pogledu dosegli znatni napredki. Glede tehniškega delovanja po župnih ednicah se je čula marsikaj tora upravičena kritika, pa tudi dobri nasveti, kako poglobiti tudi to, takorekoč glavno vejo sokolskega delovanja glede na sedanje obstoječe razmere. Mnogoštevilne so namreč ovire, ki zabranjujejo prost razmah delovanja, težka gospodarska kriza znatno upliva na posamezna društva in marsikje ovira težak gmetni položaj izvršiteljev še tako lepih načrtov. Toda z energijo in vztrajnostjo se bo tudi na tem polju v bodoče prav gotovo dosegla večja intenzivnost in seveda tudi uspehi.

Zborovanje je otvoril župni starosta br. Marolt, ki je po uvodnih formalnostih poveljal mnogostevilne navzoče delegate iz 26 župnih ednic, zastopnika JSS br. Svajgarja, se zahvalil Sokolu I. za gostoljubnost, naprednemu časopisu za celoletno naklonjenost. Omenil je nadalje, da vstopa župa z dnevom današnje skupščine v XX. leto obstoja ter da bo svoj jubilej praznovala proslavila poleti z župnim zletom.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal br. Flegar zelo vestno in točno, je razvidno, kako se je vključilo težavnemu gospodarskemu položaju, posredno izboljšati splošno upravno stanje župe in društev. Župno tajništvo je bilo v polni meri zaposleno, v vednih stikih z veliko večino društev; nekaj ednic pa ni kazalo onega zanimanja za delo, kakor bi bilo pričakovati. — To se je opazilo osebno pri vprašanju prireditve prednjačnega tečaja, ki ni uspel zaradi premaloštevilnih prijav. Župa se je udeležila po delegatih obsega sestanka žup v Laškem ter so odposlanci stali tamkaj primerno predloge gospodarskega značaja. Zelo se občuti v župi pomanjkanje župnega glasila. Vsekakor bo treba v tem pogledu nekaj ukreniti, da se omogoči izhajanje »Vestnika«, eventualno sporazumno z ostalimi župami v Sloveniji. Omenje vredna je nabirala akcija za gladojoče brate v Hercegovini, ki je dosegla v župi vsoto nad 33.000 Din in nekaj živih in blaga. — V ljubljanski župi je skupno 19 sokolskih domov, ki pa žalostno še niso prosti vseh dolgov. Toda tudi v tem pogledu se stvar polagoma obrača na bolje. V najkrajšem času pričnemo graditi svoj dom s društva Ribnica, Štepanja vas, Vrhnika, Sodražica in Šiška. Nekaj društev ima tudi lastna telovadna dišča.

Iz poročila načelnika br. Trčka povzemamo, da se je v večini župnih društev redno veščalo, nekaj ednic pa nikakor ne deluje v tehničnem smislu, kakor bi bilo želeli. Tekom leta je bilo več delnih župnih zletov z zadovoljivim uspehom, lahkoletske tekme pa so pokazale sicer dobro navezbanost, toda premajhno število sodelujočih. Društveni načelniki so se sestali dvakrat na skupno sejo v Ljubljani. Statistika izkazuje 21 polnih javnih nastopov in 16 akademij, dvojice društvenih prednjačih tečajev. — V splošnem se mora ugotoviti, da se je zanimanje za telovadbo zopet povečalo, kar je razveseljivo. Telovadilo je v celoti župi leta 1928. v 9893 telovadnih urah 126.403 oseb ali povprečno 128 na uro. Vendar pa je potreba zanimanja za telovadno delo še dvigniti, da se bo povečal odstotek telovadečega članstva, ki je za ljubljansko župo odločno prenek.

Župni prosvetar br. Prosenec je poročal, da se je l. 1928. izvršilo v župi 990 raznih prosvetnih prireditev, kakor predavanj, razgovorov, izletov, zabav, predstav, kinopredstav itd. Pri tem se je opazilo, da bo treba dvigniti število resnih prireditev, ker preveč prevladujejo razna podjetja zgolj zabavnega značaja. Prosvetno delo je bilo v župi zelo živahno.

Po blagajniškem in računovodskem poročilu, ki ga je mesto opravičenega blagajnika br. Meška podal župni tajnik, je predlagal revizijski zbor odrednico odstopajoci upravi, ki jo je skupščina soglasno odobrila.

Iz poročila br. Jereba je razvidno, da šteje ljubljanska župa v 36 društvih 3246 članov in 1418 članic brez naraščanja in dece. V članski vrstah je opaziti nekoliko nazadovanja, kar pa je gotovo le prehodnega značaja.

Po poročilih vseh funkcijonarjev je skupščina čestitila ustanovitelju in prvemu načelniku župe, br. dr. Pestotniku k njegovemu 50letnici. Jubilar se je zahvalil za čestitke ter ponovno poudaril, da je preživel v Sokolu svoja najlepša leta in da hoče tudi v bodoče posvetiti vse svoje sile Sokolstvu.

Pričela je nato debata o prireditvah v l. 1928. ter se je sklenilo, da se vrši župni zlet 4. avgusta na Viču. ki slavi letos svojo 20letnico. Nadalje se bo podprlo tudi društvo v Kamniku ob prihodnosti 25. letnega jubileja obstoja. Na župnem zletu se vrše tudi župne tekme. Nadalje se je odobrilo predložiti župni poročila za l. 1929. in posebne prispevke za poglobitev tehniškega in prosvetnega dela. Nedelavni društvi Ig-Studenec in Komenda se glasom soglasnega sklepa obnega zboru črtajo iz župe, likvidacija se obenem izvede.

Obširna debata se je razvila glede izdajanja župnega »Vestnika« ter se je končno povelilo starešinstvo, da ustanovi posebni odtok, ki naj skuša v družbi z župami Celje, Kranj, Maribor, Novo mesto in Zagreb urediti ta načrt. — Glede prenovne okrožij obvelja sklep, da se naj predloži JSS tozadevne osnutke v pregled in odobritev za poskusno dobo 2 let, kakor se bo

na osnovi praktičnih rezultatov ponovno protresalo celo zadevo.

Nato sledenč volitve so prinesle naslednji rezultat: starosta župe br. Marolt, njegov namestnik br. Mesec, Krapež in dr. Oražem iz Ribnice. V starešinstvo so bili izvoljeni bratje: Flegar, Jereb, Tratar, Mešek, Patik, dr. Lokar, Petrovič in Iskra, za namestnike br. Burja, Cebular in Subic. Revizijski odbor pa tvorijo br. Straus, Lozej in Sever. Izmed tehničnih organov je skupščina izvolila za načelnika sestro Ryškovo, za podnačelnika s. Preskerjevo, med tem ko se je glede načelnika in njegovega namestnika sklenilo, da zadevo uredi starešinstvo in dosedanjí tehnični odbor ter prednjački zbor ljubljanskih in okoliških društev.

Po izvršenih volitvah je pozdravil zborovanje zastopnik JSS br. Svajgar, želeč župi v letu 1929. ob složenem delu najlepših uspehov, kakor je starosta br. Marolt zaključil zbor s pozivom na intenzivne priprave na župni zlet ter velike zlete v Poznanju in Plzinu leta 1929. in II. vesokolski zlet l. 1930 v Beogradu.

Občni zbor Mariborske sokolske župe

se je vršil dne 24. februarja ob navzočnosti delegatov vseh v župi včlanjenih društev. Po formalni otvoritvi so podali župni funkcijonarji svoja poročila, iz kojih posnemamo: MSZ ima 2930 članstva (+ 45 napram lani) ter z naraščanjem in decovred 4784 sokolskih pripadnikov. Skupni denarni promet v vseh župnih društvih je znašal 2.482.659 Din, a čisto premoženje je teh društev reprezentira vrednost 2.408.379 dinarjev.

Župno starešinstvo je imelo v preteklem poslovnem letu 13 rednih sej, delovodnik pa izkazuje nad 700 števil. Kar se tiče telovadnega obiska, se je doseglo visoko število 118.692 oseb v 9949 telovadnih urah. Župna blagajna je imela denarnega prometa 487.283.98 Din, a čisto premoženje se je v zadnjem letu pomnožilo za 2615.56 Din, tako da predstavlja sedaj vrednost 73.615.82 Din. Proračun za l. 1929. predvideva izdatkov okroglo 38.000 Din; da se najde za to vsoto kritje, se je določilo kot župni davki 5 Din + izredni prispevek 3 Din ter 20 odst. čistega dohodka od okrožnih in 50 odst. od župnih prireditev. Prosvetno delo v MSZ izkazuje 2064 prosvetnih podjetij, t. j. 883 več napram lanskemu letu. Knjig imajo Sokolska društva MSZ okroglo 8500; posetilo je knjižnice 3911 oseb, katerim je bilo izposojenih 8708 knjig. Razen tega ima župna strokovna knjižnica 253 števil s 530 zvezki.

Po referatih župnega manjšinarja, župnega nadzornika, ki je napravil več umestnih opomb ter dal nekaj primernih nasvetov, in končno sanitetnega referenta je odstopajočemu starešinstvu bila dana odveza. Pred volitvami je zborovanje v imenu JSS pozdravil br. dr. Fux ter z vzpodbudnimi izjavami pozival obsejno Sokolstvo k vztrajnemu delu in optimizmu, utemeljenemu v stvarnem razvoju. Volitve so z majhnimi izpremembami postavile na čelo župe skoro isto starešinstvo, ki jo je vodilo v preteklem letu. Po nekaterih željah in nasvetih, izraženih med slučajnostmi, je br. J. Novak zaključil lepo uspešni občni zbor.

Radio

LJUBLJANA (577 m 4 kw), ZAGREB (30 m 0,7 kw), PRAGA 349 m 5 kw), BRNO (441 m 3 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (42 m 4 kw), LANGENBERG (469 m 20 kw), STUTTGART (380 m 4 kw), DUNAJ (517 m 15 kw), LONDON (Darenty 1604 m 25 kw), RIM (448 m 12 kw), BUDIMPEŠTA (558 m 20 kw), STOCKHOLM (Motala 1380 m 30 kw)

Sobota, 2. marca.
LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Nagovod časa in reproducirana glasba. — 13.30: Stanje vode in borne vesti. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18: Književna ura. — 18.30: Dubrovnik in okolica. Propagandno predavanje za tujski promet v nemškem in češkem. — 19: Nemščina. — 19.30: Predavanje o veroslovju. — 20: Wagnerjev večer. — Uvodno besedo govori dr. Dolinar. — 22: Poročila in nagovod časa. — ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Godba za ples. — 20.35: Pevski koncert s klavirjem: skladbe Čajkovskega. — 22: Prenos inozemskih postaj. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 18: Glasbeni program za mladino. — 19.05: Slavnostni koncert Smetanovih skladb. — 20: Narodne pesmi. — 20.30: Orkestralni koncert iz Brna. — 22.25: Lajha godba. — 17.55: Večerni koncert. — 19.05: Prens koncerta iz Prage. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22.25: Lajha godba iz Prage. — VARŠAVA 17: Prens godbenic iz Vilne. — 20.30: Večerni koncert poljskih plesov in pesmi. — 22.30: Lajha godba. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 17.35: Koncert komorne glasbe. — 19.20: Pevski koncert. — 19.50: Eyslerjeva opereta »Brat Straubinger«. — Orkestralni koncert lahke godbe. — BERLIN 17: Orkestralni koncert lahke godbe. — 20: Zabaven večer. — 21: Kabaretni program. — FRANKFURT 16.35: Koncert Smetanovih skladb. — 20.15: Zabaven večer in godba za ples. — LANGENBERG 17.45: Koncert lahke godbe. — 20.20: Zabaven večer in koncert lahke godbe. — STUTTGART 16: Popoldanski koncert Wagnerjev skladb. — 16.30: Lajha godba. — 20.15: Prenos programa iz Frankfurta. — 22.15: Koncert orkestra mandolin in kitar. — 23.30: Lajha godba. — 0.30: »Podzemlje«, revija za polnoč. — TOULOUSE 21.30: Violinski in klavirski koncert. — 22: Koncert orkestra in solistov. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 12.05: Lajha godba. — 17.40: Popoldanski koncert orkestra. — 20: Dramski večer. — 22.15: Koncert vojaške godbe. — Ciganska godba. — LONDON 19.45: Beethovenove klavirske varijacije. — 20.30: Coatesove pesmi. — 22.35: Orkestralni in pevski koncert. — RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.45: Koncert vojaške godbe. — STOCKHOLM 17: Koncert lahke godbe. — 19.45: Mozartove violinske sonate. — 20: Koncert vojaške kapele. — Lajha godba.

Dopisi

KAMNIK. V soboto zvečer ob pol 9. uri v pripori Dramatični odtok Narodne čitalnice v Kamniku »Dobrega vojaška Sveška«. Zasedba te izvestne vojaške komedije, ki je lina na vseh odrih ogromen uspeh, bo zelo posrejena. Sodelujejo vsi starejši igralci. Naslovno vlogo igra gosp. Kos, ki obenem režira komad. Ker je za uprizoritev potrebna velika množina sivih vojaških uniform, je odtok naprosil kamniške rodojube, da posodi vse svoje uniforme, kar jih še posedujejo. Odtok je bil slab in se je dobilo komaj 3 obleke, kar vsekakor ni dovolj z ozirom na nastopajoče. Dramatični odtok ponovno naproša vse one, ki bi imeli kakršnakoli del avstrijske uniforme, da ga izroče proti potrditvi hišniku v Čitalnici. Komedija v 11. slikah se v nedeljo ob pol 5. uri ponovi. Predprodaja vstopnic v nedeljo kot običajno ob 11. a. v Čitalnici.

BLED. Veliki župan je imenoval za Bled nov občinski odbor. Za župana je imenovan g. Ivan Rus, trgovec. Občinski odborniki z izjemo starih so ostali prejšnji. Na novo so imenovani: gg. Černe Miha, dr. Janežič, Pretnar Ivan, Zirovnik Josip, Vovk Anton in Jeme Franc. Ali bo nova občinska uprava bolj sposobna za delo od prejšnje, bo pokazala bodočnost. — V soboto zvečer bi skoraj podlegel zastupljenju s oglikovim plinom g. Leopold Leban, kleparski mojster. Pri tajnem ocvet je kužil z oglikom. Nasmrat mu je postalo slabo in je nezavesten obležal. K sreči so ga še pravočasno našli in zopet oživili. — Led na lezeru se taja in opozarjamo starše, da pazijo na deco in je ne puščajo na led. Vsako leto so nesreče ravno ob tem času najbolj pogoste.

SEVNICA. Za zgradbo Sokolskega doma v Sevnici so darovali: Kozobe Peter, trgovec in posestnik Brezno, pošta Laško Din 100.—, Ljudska knjižnica po posredovanju g. Kozoleta, iscotam Din 100.—, Fran Klanjšek, trgovec, Maribor Din 100.—, inž. Mat. Guzeš, Ljubljana Din 100.—, dr. Dobaj, notarski kandidat v Sevnici Din 500.—, Ivan Stegovešček v Ameriki 20 dolarjev, neimeno-

vani v Sevnici Din 100.—, Ana Boštjančič, učiteljica v Sevnici Din 200.—, Vsem najprilicnejša hvala! Prosim za prostovoljne prispevke vse one, ki jim je Sokolstvo vmešana ideja, nadalje vse one, ki poznajo Sevnico in borbo za Sokolstvo, in vse, ki so bili kdaj v Sevnici bodisi zaposleni bodisi včlanjeni pri našem društvu.

LJUTOMER. Gostovanje dram. odtoka Sok. društva iz Marške Sobotice dne 24. t. m. je uspešno prav dobro. Dobri voljak Sveška je privabil v Sokolski dom številno občinstvo, ki je z zanimanjem in hvaležnostjo sledilo igri ter ni štedilo z odobravanjem. Osebito Sveška je ngalal, pa tudi ostali igralci so bili vsi na svojem mestu. S tem prvim gostovanjem Sobotčanov je storjen važen korak za nadaljnje plodovito sodelovanje obeh družinskih odtokov ter za povečitev medsebojnih družinskih odnošajev sploh. Izroča se režiser g. prof. Melihar.

VIDEM PRI KRŠKEM. Kakor skoro povsod v Evropi, je mrav tudi pri nas napravil zelo veliko škodo. Prebivalstvu so zmrznili povrtniški prideleki zlasti pa krompir, da ga ljudje sedaj nimajo ne za hrano, niti za seme. Čez dober mesec bo že treba pričeti saditi krompir — kle dobiti semenskega? Zato apeliramo na občino in na druge oblasti, naj ukrenemo vse potrebno, da bo ravno ljudstvo dobilo nekak semenskega blaga kakor se je lani delila koruza.

HUM PRI ORMOŽU. V kratkem predpustu so se tu in v okolici poročili naslednji pari: Andrej Masten in Urška Masten; Ivanuša Karol in Roška Marija; Horvat Ivan in Zdravica Marija; Kunst Anton in Puklavac Alojzila; Kuharič Anton in Zdravica Marija; Slaninac Izmac in Ribič Marija; ter Šešerko Matija in Zdravica Marija. — Srečno zakonsko življenje in vsestranski blagoslov!

Kupitelj! Čitajte!
„Princesko Zvezdano“

Zahvala.

Za premožne dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom prerane smrti našega nad vse ljubljene soproga, predobrega očeta, starega očeta, brata, strica, tasta in svaoka, gospoda

Franca Zagradnika

strojevodje drž. železnice

za polnopravno krasno ovetje in venco, se tem potom vsem natočilele zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni zastopnikom Direkcije drž. žel., načelniku knjižnice glav. kolodvora kot letu pokojnika, načelniku kurtnice gor. kolodvora, zlasti predsedniku Srednjega združenja strojevodij oblasti, uprave v Ljubljani za njegovo izredno pozornost in trud, gg. kolegom in uradništvu direkcije, društvu strojevodij, prost. gasil. društvu v Sp. Šiški, pevcom in godbi železnice, društvu »Sloga« za ganižve žalostinke, tovarišu Fr. Rupniku za prelepe poslovalne besede na grobu, zastopnikom raznih organizacij in društev ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragoga pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

V LJUBLJANI, dne 1. marca 1929.

Globoko žalujoči ostali.

ZAHVALA.

V težki bolezni vsled nenadne izgube našega nad vse ljubljene soproga in strica, gospoda

Fran Vinkšelj

smo sprejeli mnogo pismenih in ustnenih izrazov iskrenega sočutja, kar nam lajša neizmerno žalost.

Posebno zahvalo smo dolžni tukašnjemu gosp. županu J. Mazzelletu, ki nam je tako neutrudljivo stal ob strani v neutolažljivih dneh njegove bolezni in smrti ter za brezprimerno požrtvovalni trud za ureditev pogreba.

Globoko čutečo zahvalo izrekamo čč. duhovščini, domačemu, metliškemu in črnomaljskemu Sokolskemu in Gasilskemu društvu za izredno lepo in polnoštevilno udeležbo, metliški mestni godbi in pevskemu društvu za ganižve žalostinke, starosti metliškega Sokola bratu D. Makariju za iskrene poslovalne besede ob odprtem grobu.

Najprilicnejša zahvala vsem stanovskim tovarišem in prijateljem ter vsem, prav vsem, ki so blagega pokojnika spremlili v prerani grob.

V Gradcu, dne 27. februarja 1929.

3523

Žalujoča žena in sorodniki.

Genovefa Kitzer

roj. Ranzinger

soproga višjega jamomerca trb. prem. družbe

dne 27. februarja 1929 ob 9. uri zvečer, v 51. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v petek, 1. marca 1929, ob 16. uri iz hiše žalosti na tukašnje pokopališče.

V Trbovljah, 27. februarja 1929.

Žalujoča rodbina in ostali sorodniki.

RAZPIS.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 11. marca 1929 nabavo:

13 kom. čeleznih mrežovih jam-borov iz profil. železa.

Pogoji in škece se dobe pri podpisani, iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, broj. 2019. II.

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 11. marca t. l. nabavo:

kotnega in ploščatega železa ter zakovic.

Specifikacija in pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, br. 2039.

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, razpisuje na dan 12. marca t. l. nabavo:

3000 kg ječmenove kave.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, br. 1991.

Blagajničarko

za točilnico, z do-brimi spričevali sprejme restavracija hotel Štrukelj

V četrtek 28. februarja ob 1. uri zjutraj je po kratkem trpljenju v 83. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal gospod

Anton Fras

šolski svetnik v pokoju

Kar nasmanjamo vsem njegovim znancem in prijateljem.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v soboto, dne 2. marca 1929 ob 16. uri na mestno pokopališče na Pobrežju.

MARIBOR, dne 28. februarja 1928.

ŽALUJOČI SORODNIKI.

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Stopnice, po katerih je bil prišel, so vodile v dvorano iz pri-
tličja. Vrat ni bilo. Stopnišče je naskočilo črnemu rovu, ki se je
izgubljalo v nepredelano temo. Nasproti je jame je vitez opazil tri
stopnice in z železom okovana vrata, zaprta s ključavnico in tremi
ogromnimi zapahi.

Če bi bil Pardaillan opazil ta vrata med svojim begom, bi bil
gotovo stopil k njim, če naprej uverjen, da jih najde odprta.

Toda vitez je bil človek računajoče pameti. Vedel je, da je ta
dvorana končni cilj njegove poti in da mu je tukaj umreti. Način
smrti mu je bil še neznan, a vedel je, da je tu zanj vse končano.
Pardaillan je bil tedaj prepričan, da so ta vrata trdno zaklenjena
in zapahnjena in da bi jih zama poizkušal omajati. Gotovo je bil
to vohod, skozi katerega pride krvnik s svojimi pomočniki in — kdo
pa ve? — nemara tudi sam Espinosa, ki bo hotel gledati njegovo
smrt.

Pardaillan je skomignil z rameni. Čemu naj bi tratil svoje moči
z jalovimi napori, ko jih bo kmalu tolikanj potreboval za poslednji
boj!

Izmordan po tolikih izkušnjah, je že naprej pregledal bojišče,
iščoč zavratnih naprav, ki bi ga utegnile presenetiti. Nato si je
izbral izmed krvniškega orodja težak železen ključ s ostrimi komi-
cami in širok, kratek nož — oboje za primer, če bi se mu v spo-

padu zlomil meč ali bodalo. Zatem je pograbil težak hrastov stolec,
zavlekel si ga v kot, izdrl rapir in bodalo, zataknil nož za pas in
prisonil železni ključ zraven sebe, tako da ga je moral vsak trenutek
doseči, ter sedel in jel čakati dogodkov.

»V čelo me ne morejo napasti,« je modroval sam pri sebi. »Kveč-
jemu če se odpre stena za mojim hrbtom in jim omogoči, da me
naskoči v hrbet. Po tem takem se lahko nekoliko oddahnem.«

Morda je sedel nekoliko ur. Dokler je hodil, mu gibanje in nemir
nista dala misliti na glad. Zdaj, ko je miroval, ga je napadla lakota
s pomnogo terjenostjo. Tudi vročina se je oglašala, sodeč po strašni
žej, ki ga je skelela v grlu.

Ni se upal ganiti, zakaj bal se je, da ga ne bi zgrabili od zadaj,
ko bi bil najmanj pripravljen. Trepalnice so mu bile težke kakor
svinec in le z nadčloveškim naporom se je otresal spanca, ki mu
je silil na oči.

In zdajci je privrkl pomislil na to, da ga Espinosa morda res
namerava umoriti z lakoto in žejjo. Mraz ga je izpreletel ob tej
misli in nehoti je planil na noge ter zarahnel:

»Tako mi Pilata in Barabe! Nihče naj ne poreče, da sem čakal
smrti kakor topa žival in nisem ničesar poizkusil da ji uidem...
Išči, Pardaillan, išči, tako ti duše!...«

Nepremagljiva sila mu je vlekla oči proti vratom, ki so se mu
zdeli pravkar še tako močna, da se jih ni upal pogledati.

»Kdo mi je porok, da so zaklenjena?« je pomislil. »O tem se
moram šele uveriti!«

Z novim pogumom je preskočil trojico stopnic in obstal pred
vrat. Težki zapahi so bili skrbno namazani in so se dali izlahka
odrinuti.

Srce mu je razbijalo v prsih, ko je jel ogledovati ključavnico. Ta

je bila trdno zaklenjena. Videl je debeli jezik, ki je krepko počival v
zatiku. In ko je pogledal natančneje, se je komaj premagal, da ni
vzkriknil od radosti.

Ta zatik sta držala dva velika vijaka z okroglimi glavicama.
Odvit ju je bilo lahka, zakaj pripravnega orodja se v mučnici
ni manjkalo. Vitez je kmalu našel rezilo, ki se je dalo porabiti za
odvijanje.

»Bedak!« se je ošteval med delom. »Če bi si takoj ogledal vrata,
bi bil že davno zunaj! A kdo bi mogel misliti...«

Zatik je bil kmalu odvit. Toda v trenutku, ko je hotel potegniti
vrata k sebi, je zdajci prestal; mrzel pot se mu je ulil po čelu.

»In če so zapahnjena od zunaj?« je zamrmral.

Obupno je zgrabil ključavnico in jo potegnil nase; zapah je pal
na tla in vrata so se odprla.

Pardaillan je zarjovel ob brezumnih radosti in planil čez prag.
Zasopel je na vsa pljuča. Zdaj ni več dvomil, da je rešen.

Kako ne bi bil mislil tega? Slišal je bil, da ga hočejo spraviti v
mučnico; po tem je sodil, da bo tam vsega konec. A zdaj so ga
imeli v mučnici in so ga vendar spustili iz nje!

Seveda, svoboden še ni bil, v to je bilo treba še marsičesa. Toda
zdaj je imel vsaj gotovost, da ga ne zasleduje več nevidna poguba;
bilo mu je, kakor da hodi po trdnih tleh. Bil je rešen. Zastran svo-
bode se je zanesel na svojo hladnokrvnost, potrepljivost in spret-
nost svojih rok.

»Videti je, da se bom vendarle rešil!« je zamrmral z radostnim
vzdihom.

Zaprl je vrata za seboj in pogledal okoli sebe. Bil je v nekakšni
veži; pred njim ni bilo ničesar razen vrat, ki pa so bila samo pri-
slonjena. Odprl jih je in stopil na tesen hodnik, ki ga je razsvetlje-
vala tik pod stropom.

Narčila in vse dopise,
ličice se malih oglašajo,
je potak na oglašni
oddelki »Jutra«, Ljubljana
Prisrčarova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in social-
ne namene občinstva, vrata beseda 50 par - Naj-
manjši znesek 5- Pristojbina za sifro 3-

Mali oglasi

Vse pristojbine je uparila
le obsevan z naročnikom, a
če ne oglasi ne probajo
čkovne račun pošilja kra-
nolna ljubljana, št. 1882

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.— Za naslove
kliče telef. št. 3492. 2492 ter ekspozituro v šiški telef. št. 3203.

Službo dob.

Fina šivilja
za kravate (samostojno),
ki je že izurjena v tem
delu, dobi stalno delo na
dom. Ponudbe na oglašni
oddelki »Jutra« pod sifro
»Kraza«. 6037

Kroj. pomočnika
za veliko in malo delo
sprejme, takoj Martin Bril
— Trbovlje II. 6010

Kuharico
vazno gospodinjstvo, sta-
ro 30-40 let, s dobrih
spravil, sprejemem proti
mesečni plači 400 Din.
Reflektiranje naj pišejo
na Delavski kuhinjo
Leece-Bled. 6008

Kontoristinja
ki dobro igra klavir in je
pripravljena sodelovati pri
nekem kulturnem društvu,
se preseljuje primerno služ-
ba. Ponudbe je poslati na
oglasni oddelek »Jutra«
pod sifro 4174. 6005

prodajalko
večjo galanterije in manu-
fakture sprejme P. Koren,
preje Šterk, Ormož. 6034

Služkinjo
staro 14-16 let, poštenih
staršev, sprejemem kot va-
ruhinjo otrok. — Plača po
dogovoru. Anton Burjak,
Ljubljana, Hanska cesta 44
6000

Postrežnico
smašno in vajeno vseh del,
sprejemem takoj za popo-
dan. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 6008

Kuharico
samostojno, pridno in spre-
tno sprejemem. Naslov pove
oglasni oddelek »Jutra«. 6003

Kovaškega vajenca
e hrano in stanovanjem v
hisi sprejemem takoj. Drugo
po dogovoru. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 6074

Urar. pomočnika
sprejma takoj P. Obid,
urar, Krško. 6077

Pletiljo
dobro izveščano, čedno
kmaško dekle, ki bi bila
tudi zmožna pomagati v
gostilni, sprejemem e hrano
in stanovanjem v hisi. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«. 6004

Miček Tiček

piše in riše Ksenija Prunkova.

V žepnem grmu je sadežela rožica,
stopila k Mičku in ga pozdravila kot junaka
in rešitelja.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja se s konzorcij »Jutra« Adolfa Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskararja Franc Jezeršek. Za inšeratsni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.

Kroj. vajenca

o primerno šoleko izobraz-
bo sprejemem takoj. Naslov
v oglašnem oddelku »Jutra«
6076

Kolporterje

in prepovedalce sprejme
pod zelo ugodnimi pogoji
uprava lista »Slavije«
Ljubljana, Poljanski nasip
št. 10. 6140

Pouk

Metoda Berlitz
Pouk francoskega angleškega
in italijanskega, nemškega
in preprosto jezikovnega
delu. Vsek profesor po-
tuje ednole v svoji ma-
terinščini. Prijava samo na
Kralja Petra trgu št. 8/1
301

**Oblastveno koncesionarna
šoferska šola**
I. Gaberšček, bivši komar-
za šoferske šole,
Bleivceva cesta št. 52.
Prihodnji tedaj prične dne
1. marca. — Na razpolago
naprt avtomobil. 6089

Nemščino
angleščino, francosčino, ita-
lijansčino in klavir pouče-
je diplomirana učiteljica v
Koletoveki ulici št. 11,
prijetlje. 6063

Službe išče

Kontoristinja
vazna in marljiva s več-
letno pisarniško prakso e
teli namočena pri rednem
podjetju. Ponudbe prosi na
oglasni oddelek »Jutra«
pod sifro 3423

Kuharica
privredna, zmožna tajih
jezikov, želi mesta za ta-
koj pri boljši rodbini. —
Cenj. ponudbe na oglašni
oddelek »Jutra« pod sifro
»Marjiva kuharica«. 6072

Službo oskrbnika

vajeposestva sprejemem.
Obvladam vse panoge ka-
kor: poljedelstvo, živino-
rejo, sadjarstvo, hmeljar-
stvo, kakor tudi vse lono
manipulacije (vodstvo ka-
go) spadajoča dela ter
knjigovodstvo in strojepla-
je, vešč slovenščine in
nemščine v pisavi in go-
voru perfektno. Cenj. po-
nudbe na oglašni oddelek
»Jutra« pod sifro »Sa-
mostojno 874. 6077

Elektrotehnik

s devetnajstletno prakso,
vzrizen v visoki in nizki
napetosti, previjanju kotev
in motorjev itd., vešč slo-
venščine, arhivirane in
nemščine, išče primerno
službo. Ponudbe na oglašni
oddelek »Jutra« pod sifro
»Elektrotehnik«. R-R

Potiščvo

**Radi preselitve
dražba mobilij**
in praktičnih predmetov do-
gledne 2. marca 1929 —
Al. Petrič, Mostni trg 13/1.
6121

Zdravstvo

Ribje ole
večje, najfinije, sorveško
iz lekarne dr. G. Piccolija
v Ljubljani, se oriporoka
hledim, slabotnim osebam
257

Kurim

Vodovodne cevi
1 1/2-2 colli, 200-300 m ku-
pim. Ponudbe na naslov:
Drogerija Gregorič, Ljub-
ljana. 6507

Manevanja

Stanovanje
eobe in kuhinje, v Celju
ali okoliščam za takoj.
— Naslov pri podružnici
»Jutra« v Celju. 6003

Mirna stranka
brez otrok išče stanovanje,
chtoječe in 2 sob, kuh-
inje in priključki za 1. maj.
Ponudbe na oglas. oddelek
»Jutra« pod sifro »Mirna
stranka št. 724. 5060

Stanovanje
eobe in kuhinje takoj od-
dam mirni stranki brez
otrok. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 6002

Stanovanje
eobe in kuhinje oddam. —
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 6115

Lepo stanovanje
v novi hiši poceni oddam.
Povzro: se: Smartno 1, po-
šta Moste pri Ljubljani.
6139

Stanovanje
iščem za takoj. Ponudbe
na oglašni oddelek »Jutra«
pod »Tih stranka«. 6136

Sobe

Kabinet v villi
eredi mesta oddam. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«. 6058

Sobo
oddam gospodu. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
6056

Dve sobi
e separatnim vzhodom od-
dam boljše gospodu ob
Dunajski cesti e 1. mar-
cem. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 6053

Prazno sobo

lepo in solčno, s prostim
vzhodom oddam samo bolj-
ši gospodini. Naslov pove
oglasni oddelek »Jutra«. 6024

Opremljeno sobo

ali kabinet, enažno, po-
močnost s opidansko bra-
no iščem. Ponudbe s na-
vedbo cene na oglašni od-
delek »Jutra« pod »Sol-
siden in saupen št. 824. 6018

Opremljeno sobo

oddam za 300 Din. Naslov
v oglas. oddelku »Jutra«. 6068

2 prazni sobi

mesečni, na periferiji me-
sta takoj na razpolago. —
Postavi se lahko študij.
Cena obeh 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«. 6104

Sobo

e električno razsvetljavo,
v sredini mesta takoj od-
dam 2 gospodom. Naslov
v oglašnem oddelku »Jutra«
6114

Opremljeno sobo

lepo, oddam takoj v cen-
tru. Naslov pove oglašni
oddelek »Jutra«. 6139

1 ali 2 sstanovalca

s vso o k r b o sprejemem
blizu sodnije. Naslov pove
oglasni oddelek »Jutra«. 6128

Sostanovalko (ca)

sprejemem takoj. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 6119

Gospod

srednjih let, renegega zna-
čaja, trg naobražen, s pri-
mernim kapitalom, želi zna-
nja s gdi. od 18-25 let,
v vrsto skupnega poslova-
nja v dobro dobi trgovini.
Potrebno 10.000 Din. Po-
nudbe s sliko in točnim na-
slovom pod »Čas je zlat«
na oglašni oddelek »Jutra«
6122

Carmen 3482

Prosim, da dvignete pismo
pod gornjo sifro v oglas.
oddelku »Jutra«. 6117

V oglašnem oddelku

»Jutra«

Je dvignete sledeča pisma:
Bresplacho 3104, Bosni,
Dobra kuharica, Dobro si-
stiran, Dobra gospodinja,
Dobro obranjen 500, Dica,
Dijak, Dobrodošlo, Dobro
plašam, Delavce, Denarna
pomoč izključena, Dober
zastavek, Dobra hrana,
Enegeičen, Friser za dame,
Gorjane F., Godno posest-
vo, Hvalehni 80, Harmoni-
ja, Hipoteka, Hrvatska,
Hšnik 56, Iekreno prija-
telstvo, Izurjena pletilja,
Idealna ljubezna 1153,
Industria 3073, Industrija 50
K. W., Krasno stanova-
nje, Kompanjon 3419, Kdor
vara je sam varan, Lepo,
Ljubljana 1929, Loka, Le-
bensversicherung, Majski
zvonček 100, Marec, Mirna
stranka 72, Marec april,
Mirna zakonca, Na delu,
Neporočen, Neukrotljiva,
Nemščina, Oamljena, Ope-
ra, O. M., Obratovodja,
Poreka, Plača dobro, Pari-
ski hotel, Predvojna šola,
Privredna hrana, Podjet-
nost, Popolnoma samostoj-
na, Polnišk 5, Primorka 8,
Posojilo 122, Preprosta,
Pristno, Protajalka 20,
Privrednost 16, Polstena 500,
Realka prilika 2305/a, Res-
scazna, Renzi, Reislter,
Reeno dekle, R 10, Sreča
na pomlad, Rehand, Sreča
31, So siden in saupen 82,
Stanovanje 14, September
2, Spretna gospodinja, Sre-
ča 51, Sanjarim, Spretnost,
Sreča 22, Sigurne uspeh,
Srečna bodočnost, Spretna
postena, Sklavini, Spretna
modistka, Soli 67, Šivilja
56, Stefilnik 27, Šivilje,
Tako 150, Točnost, Tri
izgubljena srca, Tvorinca,

Prazno sobo

oddam v Zg. Šiški št. 143.
6102

Čisto sobo

s posebnim vzhodom takoj
oddam Ulica na grad št. 7.
6142

Prazno sobo

oddam v Zg. Šiški št. 143.
6102

Sobico

s zakrkom ali tudi e celo
okrobo takoj oddam na Sv.
Petra nasipu št. 43. 6129

Dopisi

Preprosta mladenka
čedna e zunanjo-ti, nepre-
možna, želi renegega znanja
s solčnim go polom, v sta-
rosti do 30 let. Dopise na
oglas. oddelek »Jutra« pod
sifro »Hočem biti ljubljene«. 6091

»3141«

Ko se vrašak, oglaš se
pri meni. Iskreno pozdrav
tor. 6068

Kabinet v villi

eredi mesta oddam. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«. 6058

Sobo

oddam gospodu. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
6056

Dve sobi

e separatnim vzhodom od-
dam boljše gospodu ob
Dunajski cesti e 1. mar-
cem. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 6053

Prazno sobo

lepo in solčno, s prostim
vzhodom oddam samo bolj-
ši gospodini. Naslov pove
oglasni oddelek »Jutra«. 6024

Opremljeno sobo

ali kabinet, enažno, po-
močnost s opidansko bra-
no iščem. Ponudbe s na-
vedbo cene na oglašni od-
delek »Jutra« pod »Sol-
siden in saupen št. 824. 6018

Opremljeno sobo

oddam za 300 Din. Naslov
v oglas. oddelku »Jutra«. 6068

2 prazni sobi

mesečni, na periferiji me-
sta takoj na razpolago. —
Postavi se lahko študij.
Cena obeh 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelek
»Jutra«. 6104

Sobo

e električno razsvetljavo,
v sredini mesta takoj od-
dam 2 gospodom. Naslov
v oglašnem oddelku »Jutra«
6114

Opremljeno sobo

lepo, oddam takoj v cen-
tru. Naslov pove oglašni
oddelek »Jutra«. 6139

1 ali 2 sstanovalka

s vso o k r b o sprejemem
blizu sodnije. Naslov pove
oglasni oddelek »Jutra«. 6128

Sostanovalko (ca)

sprejemem takoj. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 6119

Takoj 4. Trta, Trajen in

visok zaslužek. Tajnost za-
jamčena. Tolstoj, Ugodno
29, Ugodno 37, Ugodna pri-
lika, Ugodno-vešč, Ugle-
nja 13, Vila 100, Vsako
delo, I. Weis, Vceltner 1.
maja, Vrt ali njiva, Vost-
na 3417, Vesela pomlad
1929, Zagreb I, Zanečljiva
in postena, Zaslavočna bo-
dočnost, Zagreb, Zanečljiva
va 600, 417, 36 let v enem
stanovanju 910, Cesta na
Rožnik 19.

Psica

volje pasme, se je zatekla
Lastnik naj se oglasi na
naslov: Hečlet, Aleševič-
va 7. 6005

Slike za legitimacijo

izdeluje najhitreje fotograf
Hugo Hibšer, Ljubljana,
Sv. Petra cesta.